

Posamezne številke:
Navadno Din 1—
ob nedeljah Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, raz
nedelje in praznikov, ob 18.
datumom naslednjega dne ter
mesecno po pošti D 18—, z
krempljico D 20—, dostavljen
D 10—, na izkaznico D 1
inštrati po dogovoru.
Naroča se pri upravi "TAR
MARIBOR, Jurčičeva ulica

Poslanična plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadno Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje.
Telefon intern. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilikaj, desno. Tele-
fon št. 24. — Št. št. poštnoštevnica
razn. št. 11737.
Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, nedelja 6. aprila 1924.

Številka: 80.

Odgoditev narodne skupščine.

Maribor, 5. aprila.

Narodna skupščina je odgodena na prvo polovico majnika. Vzrok odgoditve je iskati v sedanji nejasni parlamentarni situaciji, a tudi v dejstvu, da se v tem mesecu vrste prazniki vseh naših glavnih veroizpovedi: katoličani in pravoslavni slave Veliko noč, muslimani pa svoj ramazan, mesec veselja in pokore. Vrh tega je mnogo radikalnih poslancev vložilo prošnje za dopust, ker so baje izmučeni od napornega dela v skupščini. Parlament gre tedaj na velikonočne počitnice in ko se sestane zopet, se utegne pojaviti nova vladna kriza. Vodilni beograjski in zagrebški listi se že bavijo z vprašanjem volilnega mandata. Nesporno je, da je to vprašanje že ves čas v ospredju našega političnega življenja. Razmerje vladnih in opozicijskih sil je tako, da parlament ne more delati v tisti minimalni tiskini, ki jo brezposojno zahteva resno zakonodajno delo. Niti sedanje vladne stranke niti opozicija, ki bi hotela na vlado, ne dajejo jamstva za nemoteno delo v skupščini.

Vsekakor so volitve edini izhod iz sedanje položaja in bo bržkone treba opustiti parlamentarne kombinacije in kreniti med volilne mase, ki naj same določijo smer nadaljnjega političnega dela. Govori se sicer, da bi se dala Davidovičeva bloku možnost, da pokaže, koliko pozitivnega lahko stori za konsolidacijo države. V tem slučaju bi bile volitve odgodene. Ideja začasne Davidovičeve vlade je simpatična celo v Samostojnem demokratskem klubu, ker bi se na ta način najlepše odvrnil očitke, češ, da se opoziciji onemogoča parlamentarno delo. Pravi posebno je treba Radičevcem izbiti iz rok orožje, ki bi ga lahko zlasti v inozemski agitaciji obračali proti državi, da se jim namreč zapirajo vrata v parlament, ko so se vendar sprijaznili z idejo parlamentarnega boja. Radičevci naj se le kar najbolj zapletejo v vrole državne dela, da ne bodo mogli pozneje na shodih in v inozemstvu vpiti, da ne priznavajo države de iure. Toda oni, ki poznajo Radičeve in njegove politične muzikante, so že vnaprej prepričani, da bi Davidovičeva vlada, ki bi visela na nitih, ovati okoli Radičevega palca, že čez kratko časa zašla v težko krizo. Opozicija, ki bi stala konsekvantno na branku vidovdanske ustave in za katero stojijo politično najmočnejši činitelji, bi delala tej heterogeni vladi hude skrbi in preglavice, ki bi bile tem nevarnejše, ker bi nelojalnost Radičevcev rasla v razmerje z njihovim vplivom. Ker je nemogoče, da bi se opozicijske stranke zedinile na podlagi emotnega državopravnega programa, bi kmalu prišlo do nesoglasij, ki bi bila tako težka, da bi se blok razpadel v svoje prvotne dele, dočim bi si žongler Radičevci valil roke in hkrati basal svojo politično bisago. Nastopila bi tedaj iznova sedanja koalicija, ki bi prevzela volilni mandat.

Razpravlja se tudi o možnosti, da bi krona poverila volilni mandat Davidovičevi skupini. Razumljivo je, zakaj se drugi ustavni činitelj sploh ne vnaša v volitve, še bolj umljivo pa bo, zakaj ne bo mogel poveriti volitev skupini, ki nima jasnega in enotnega nazora v temeljnih državopravnih vprašanjih in katere frakcije zahteva republikansko vladavino in dalekosežno preobnovo na znotraj in na zunanaj. Izročiti volilni mandat vladi, ki bi utegnila vzbuditi take politične boje, kot jih je pravkar

Razpust skupščine na vidiku.

Borba v radikalni stranki. — Treznopresojanje položaja v Pribečevičevi skupini. — Proglas Davidovičevcev.

BEOGRAD, 5. aprila. (Izv.) V parlamentarnih krogih je opaziti stalno naraščajočo nervoznost. Vsa pozornost se posveča skoraj izključno vprašanju sklicanja seje narodne skupščine. Trdnovratno se vzdržujejo vesti, da je v radikalni stranki prodrla struja, ki zahteva, naj se posedenje skupščine brez formalnosti odgodi do sredine majnika. V radikalni stranki se bje hudo boj. Četudi so politiki napram novinarjem zelo rezervirani, se vendar le doznava, da Ljuba Jovanović svoje ostavke kot skupščinski predsednik še vedno ni umaknil.

V samostojnem demokratskem klubu presoja položaj mirno in trezno. Voditelji kluba so mnenja, da iz sedanje položaja ni drugega izhoda, kot razpust narodne skupščine in razpis novih volitev, ki jih je pričakovati že v dohodnem času.

V opozicijskih krogih še vedno

prevladuje mnenje, da bo v prihodnjih dneh sklicana seja narodne skupščine. Na pismo, ki ga je opozicijski blok poslal predsedniku narodne skupščine, doslej ni dosegel še nikak odgovor. Poslanec dr. Maček se je o tem izjavil napram nekemu novinarju, da še vedno upa, da bo seja narodne skupščine sklicana za v torek.

Vodstvo Davidovičeve skupine je poslalo organizacijam demokratske stranke obvestilo, ki naj bi predstavljalo neko pripravo za volilni proglas in v katerem se opravičuje izključitev Pribečevičeve skupine iz stranke. Z eno besedo, situacija postaja vedno bolj zavozlana, in napeta. Gotovi krogi, ki trde, da so dobro informirani, menijo, da bo drugi ustavni činitelj situacijo z enim zamahom spremenil s tem, da bo razpustil parlament in izročil sedanji vladi volilni mandat.

Spomenica Radičeve stranke kralju?

Radičevci zavračajo očitke o protidržavnih tendencah. Strinjajo se z obstoječo državno obliko.

BEOGRAD, 5. aprila. V parlamentarnih krogih se je raznesla vest, da je Radičeva stranka poslala kralju spomenico, v kateri zavrača očitke, da goji protidržavne tendence in povdaja, da se strinja z državno obliko, kakor je in bo tako tudi sprejela. Opozicija je bila s to izjavo Radičeve stranke, ki jo je izrekla po objavi znanega intervjuja i

»Morning Post«, zelo zadovoljna in izvaža iz tega, da Radičeva stranka priznava monarhijo in ustavni položaj. Ni se moglo izvedeti, ali obstoja ta spomenica samo iz te kratke izjave, ali če je Radičeva stranka šla še dalje. Doznalo pa se je, da je ta deklaracija naprila na kralja najboljše utis.

Seja ministrskega sveta.

BEOGRAD, 5. aprila. Včeraj ob 6. do 8. ure je imel ministrski svet svojo sejo, v kateri je razpravljalo o splošni politični situaciji z ozirom na zahtevo opozicije, da se v teku treh dni skliče parlamentarna seja v svrhu verifikacij. Na vprašanja novinarjev so bili mini-

stri v tej zadevi zelo rezervirani; iz nekaterih njihovih izjav pa se je spoznalo, da se zahteve opozicije glede sklicanja seje niso upoštevale. Ministrski svet se je bavil nadalje z nekaterimi resortnimi vprašanji.

KRALJ NA LOVU V BELJU.

BEOGRAD, 5. aprila. O odpotovanju kralja v Belje piše »Politika«, da je to odpotovanje v dneh najhujše krize najboljše znamenje za današnjo parlamentarno sigurnost. Krona stoji še dalje na stališču, da je treba poskusiti z delazmožnostjo parlamenta in ga le v skrajnem slučaju razpustiti in razpisati nove volitve. Govori se tudi, da je dal kralj Pašiću termin do ponedeljka; do takrat se mora odločiti ali za delo v parlamentu ali za odgoditev sej.

JOVANOVIĆ ZOPET PRI PAŠIĆU.

BEOGRAD, 5. aprila. Danes ob 11. uri je skupščinski predsednik Jovanović obiskal Pašića v vladnem predsedstvu.

Seja Samostalnega demokratskega kluba.

BEOGRAD, 5. aprila. Danes ob 11. do 1. ure pop. je imel seja Samostalni demokratski klub. Udeležili so se je tudi ministri Pribečević, dr. Krizman in dr. Popović. Klub je premoštr celotno politično situacijo, zlasti stališče napram Davidovičevi skupini. Govorilo se je tudi o delu v vladi in o nadaljnjem postopanju. Komunique ni bil izdan.

NASPROTJA MED LONDONOM IN PARIZOM?

RIM, 4. aprila. Pariški korespondent »Tribune« poroča, da trajajo nasprotja med Londonom in Parizom naprej, ker so eksperti zahtevali vpostavitve npravnih enotnosti Nemčije pri izpraznitvi Porurja tudi glede železnic in carine. To pa Francija absolutno odklanja z utemeljitvijo, da je zasedba potrebna z ozirom na varnost Francije, ki jo ver-
zajska pogodba premalo upošteva.

ROMUNI NE DOBE BESARABIJE.

BUKAREŠTA, 4. aprila. (Orient Radio). Vest o prekinitvi rusko-rumunskih pogajanj na Dunaju je imela posledico, da so voditelji vseh strank v zbornici podali izjavo, v kateri naglašajo željo Rumunije, da stopi znova v stike z Unijo Sovjetskih republik, toda pod pogojem, da se upošteva sedanja meja. — Noben Rumun ne more soglašati s tem, da se pravice Rumunije do Besarabije osporijo.

Spisne obsodbe častnikov na Poljskem.

WARSAVA, 5. aprila. (Izv.) Okrožno vojno sodišče je po novi preiskavi obtožnega materiala obsodilo na smrt poročnika Wiczerskiewicza in nadporočnika Bagynskega, ker sta izvršila celo vrsto bombnih atentatov.

Sestanek Poincaréja s poslanikom Nemčije.

PARIZ, 5. aprila. (Havas). »Journal« doznava, da se tiče pogovorov med ministrskim predsednikom Poincaréjem in nemškim poslanikom pl. Höschem mikumpogodbe, ki poteče s 15. tni, kakor tudi vprašanja kontrole pri razorožitvi Nemčije.

Poincaré je opozoril Höschja na neizbežne posledice novega konflikta, od katerih bi bila prva razveljavljenje vseh pogodb. Tekom pogovora je izjavil Poincaré, kako najnovejša izjave nemških ministrov otežujejo udeležbo zasedenih pokrajin pri predstojecih volitvah. Po poročilu »Matina« je predlagal pl. Hösch obnovitev mikumpogodb v enem prihodnjih mesecev.

Veleposlaniki in nemška nota.

PARIZ, 5. aprila. (Havas). Konferenca veleposlanikov se bo danes posvetovala o nemškem memorandumu, ki vsebuje odgovor glede vojaške kontrole zaveznikov.

Nove zasedbe v Porurju.

ESSEN, 4. aprila. Po poročilu rejsko-westfalskega časopisa so francoske čete prodrle severno od Elberfelda, da spravijo pod zasedeno ozemlje vrsto hiš, ki stoje v okolici Elberfelda.

BORZA.

CURIH, 5. aprila. (Izv.) Predborza Pariz 333.15, Beograd 7.10, London 24.80, Praga 17, Milan 25.15, Newyork 575.25, Dunaj 0.0081.

BEOGRAD, 5. aprila. Devize: Pariz 468—473, Švica 1415—1417, London 350—350.50, Dunaj 0.1147—0.1149, Praga 241.90—242, Milan 350.25—350.40, Newyork 81.20—81.25, Bukarešta 42—42.50, Sofija 38—39, Solun 137—151.

Politično obzorje.

Slovo političnega mrliča.

Iz groba, ki v njem leži pokopana habsburška monarhija s svojimi cesarji, nadvojvodi, generali, s pragmatično sankcijo in nemško-madžarsko nadvlado, se je oglasil bosanski krvnik c. kr. general Stjepan barun Sarkotić in je razposlal vsem uredništvom, politikom itd. v naši državi svoj politični testament. To je dolgočezni, v c. kr. stilu pisani članek »Parcelacija Hrvatske, Slavonije i Dalmacije«. Habsburški general se hudeje nad sedanjimi časi, kakor so se zmeraj hudovali generali, ki so izgubili vojno. Te svoje jeremijade, iz katerih odseva žalost za onimi časi, ko so lahko Sarkotići polnili ječe in gradili vislice, je penzionirani in senilni general zabelil s sumljivimi političnimi in zgodovinskimi ocvirkami. Tu je mnogo besed o 1000-letnem hrvatskem kraljestvu, o zgodovinski zvezi med hrvatskim in madžarskim narodom, (baron Sarkotić ve, da se človek začneja šele pri baronu, zato razumevajo pod narodom one, ki so ljudje — baroni ali več in polkovniki ali več). Seveda tudi ne manjka fraz o iztoku in zapadu, o balkanskih Srbih in zapadnoevropskih Hrvatih (kakor da je umazani Zagorec, ki beži pred zdravniki, kateri mu nosijo zdravilo proti griži, manj zaostanega na pr. bosanski ali južnosrbski kmet). Težko je prebrati od kraja do konca dolgo, s petim tiskano epistolo jednega c. kr. brodolomca in njegove »befehle«, s katerimi je hotel in bi hotel pozvati zgodovino na raport in ji zabiti, da se mora tako ravnati, kakor se generalu hoče. Zanimivo je, da ta živi mrlič strohnelih Habsburgov ošteva Radića, ker je pacifist in noče napraviti revolucije; general Sarkotić je namreč bolan in se mu utegne zgoditi, da ga njegov »hrvatski narod« ne bo mogel dvigniti iz groba, ko bo iskal pravega diktatorja in strokovnjaka za vislice. Stari baron Sarkotić bi si želel, da bi Hrvati, Slovenci in muslimanski

Bosanci složno zapustili beograjski parlament. Potem bi se naj vršila pogajanja od »naroda do naroda« in bi se ustvaril nekak sporazum za silo, ki bi veljal tako dolgo, da bi se izpremenila mednarodna situacija (povratek Habsburžanov, restavracija cesarske Nemčije in Rusije itd.). In tedaj bi spoznali, da hrvatski in slovenski sovražnik »ni je ni Madjar ni Austrijanec, več aliirano Srbstvo i Čehstvo«. In stari krvnik sklepa testament takole: »Izrazujem namu i želju, da ono, što je bilo, opet uskrsne u novom obliku... Neodvisna Austrija, neodvisna Ugarska i neodvisna Hrvatska... nači se s vremenom i put za doličnu političku svezu. To će se jednog obiti tim laglje, što hrvatski kralj živi. Bilateralni ugovor na Cetinu od g. 1527 ne može se razriešiti jednostrano, već samo sporazumno izmedju naroda i kralja. Ako se ipak to sbude izjavom naroda, to postoji unatoč tome i nadalje pravo kralja. I pragmatička sankcija, koju su Hrvati priznali najprije od sviju naroda, ostaje u Hrvatskoj na snazi.«

Iš, generale, šta ti pada na um! Zaradi preperelih zgodovinskih listin bodo zabrisani sedanji zgodovinski dogodki, ki so elementarno privreli iz narodov, iz mas — barone! — in zgodovina se bo zavoljo pragmatične sankcije obrnila nazaj v prejšnje struje.

Skisani možgani političnega mrliča bodo že zdavnaj prah in pepel, ko bo obstojalo in se razvetovalo to, kar je nastalo na razvalinah starih sistemov, kakor je pokopanih že nešteto držav, dinastij, pogodb itd. — Iz Sarkotičevega »testamenta« je videti le to, kako potrebna je močna jugoslovanska država, čije konsolidacija bo nezavisna od raznih političnih kreatur in nestvorov, pa najsi so potem militaristično popleskane kakor operetni baron Sarkotić ali pacifistično prebarvano kot veliki harlekin Radić.

Prebujenje Azije.

Vzhod se nahaja na usodepolnem razpotju. Zapadna civilizacija, tj. zapadne politične metode, tehnika in umstvenost prodirajo vedno globlje v Azijo in ustvarjajo stanje, ki je še pred nekaj leti izgledalo nemogoče. Kdo je pričakoval, da bo Turčija — ta konzervativna, azijska država s svojim okostenelim muslimanstvom, militarizmom, haremi in bogovstvom — kar čez noč in brez težjih pretresljajev uvedla republiko, parlamentarizem in razne moderne preosnove? Kdo je pred leti računal z možnostjo, da bodo muslimanski Turki celo na najkočljivejšem polju, — tj. verskem — s tako lahkoto uvažali razne reforme, ki bi bile še pred deseti leti največje bogokletstvo? Val evropizacije pa se ni ustavil v Turčiji, ampak prodira celo v Perzijo. Tudi iz

te dežele, ki nam je znana iz pravljic in po svoji slavni zgodovini, prihajajo glasovi o velikem kipenju, ki ruši nedavne malike in odpira pot novim strujam.

Perzija se modernizira. Slavna dežela, ki je preživela staro Helado, Aleksandra Velikega in dve tisočletji evropske zgodovine, ki je dala svetovni literaturi mnogo dragocenih del. V srednjem veku se je pomladila z arabskimi življi in je vzcvetela kot še nikoli poprej. V novjšem času je prišla pod oblast Tatarov in Mongolov in je začela nazadovati. L. 1502 je zopet nastopila domača dinastija šahov, ki je vladal do l. 1779, ko je zasedla Cyrov prestol do danes vladajoče dinastije Kadžarov.

Današnja Perzija je — prav tako kot

sodobna Grčija — daleč od nekdanje slavne Perzije. Zemlja je večinoma zanemarjena, pusta in izsušena; prebivalstva ni več kot 9 milijonov, od teh je le 5 milijonov Perzijcev, ostali pa so Kurdi, Turki, Arabci in drugi Orientalci. Glavno mesto Teheran je »vedež šaha in parlamenta, ali perzijsko: »medžilio i šora i milli«, ki šteje 156 članov. Današnji »šah — in šah« Ahmed, rodom iz Tabrisa, je 26-letni mladenič, ki se nahaja stalno na dopustu.

Medtem pa, ko vladar vseh Perzijcev tava okoli po svetu, se je pojavila v Perziji reformacija, ki dela čudeže. Le s težavo so konzervativni krogi preprečili takojšnjo proglašitev republike. Izgleda pa, da stvar še ni rešena in da republikansko gibanje ne bo pojenjalo, dokler ne doseže uspeha. Značilno je, da so degradirali celo legijo princev, ki jih je bilo več sto in so živeli na državne stroške kakor ptiči v kletki. Še značilnejše pa je, da je nova vlada sklenila razprodati šahove zaklade. Med njimi se nahaja nekoliko proslulih dijamantov, za katere se bodo ameriški milijarderji kar pulili. Denar, ki ga bo vlada dobila s prodajo teh ogromnih zakladov, namerava uporabiti za izgradnjo novih železnic in elektrifikacijo večjih mest. Saj je samo en dijamant vreden okoli 80 milijonov frankov. S prodajo tega dragulja se da elektrizirati celi Teheran, zgraditi cestna že-

leznica in še marsikaj drugega, kar bo širokim ljudskim slojem olajšalo življenje.

Elektrizacija Perzije pomeni konec idilam Hafisovih »djulistanov«, znači pa novo, lepšo, srečnejšo dobo Perzije in odpira pot temeljiti gospodarski obnovi perzijskih puščaj, ki so bile nekoč rodovitne in bogate. »Djulistani« (vrtovi) bodo tedaj spet oživelili in »bulbuli« (slavčki) spet prepevali, toda v deželi srečnejših in zadovoljnejših ljudi!

Celo v najbolj azijskem delu sveta, kjer se do zadnjega časa Evropejci sploh niso smeli pokazati — v Tibetu — je opaziti nov razvoj. Tibetanci so se sprli s kitajskimi sosedi in ker imajo sinovi vzhodnega solnca s topovi opremljeno armado, ne preostaja tudi Tibetancem nič drugega, kakor da se poprimejo teh novotarij. Veliko tibetanskih odličnikov se nahaja v angleški Indiji, kjer študirajo ustroj tamošnje armade. Baje že pripravljajo načrte za zgradbo municijske tovarne in velike elektrarne v Tibetu. Značilno, za pacifiste obupno je dejstvo, da Tibetanci najprej jemljejo od Evrope bojna sredstva. Toda glavno je, da so porušili dosednji zid in da se začnejo gibati in ustvarjati.

Vsekakor so taki pojavi jako zanimivi in velikega zgodovinskega pomena za človeštvo cele zemeljske oble.

Politične vesti.

* Mali republikanski »prepisavčik« g. Roman Bende, lastnik, izdajatelj, glavni in odgovorni urednik »Murske Straže«, se je po levje pričel boriti za »slovenstvo, človečanstvo, za veliko jugoslovansko federacijo in republiko« in zmagovito kliče pod zidovi monarhistične Jerihe: »Tromba lahko zapoje«. G. Roman Bende se očitno pripravlja za vlogo slovenskega Radića. Za enkrat samo še prepisuje Radićeve fraze iz »Slobodnega doma«. Morda bo še za ministra v Radićevi republiki, ako vedno priden bo...

* Zanimiva borba se je razvila med zagrebškimi dnevniki »Obzorje« in »Hrvat«, ki sta oba organa Hrvatske zajednice in sta do nedavna še oba branila Radićevo politiko. Sedaj se je »Obzorje« nekoliko spametovalo. Vođa ga dr. Šurmin in dr. Dežman in pričel je nakrat precej ostro napadati Radićevo nemogočo politiko. Očita Radiću, da je on s svojo abstinenco kriv, da se je Pašić tako dolgo držal na vladi in da sta sedaj na krmilu države Pašić in Pribičević. Dalje pravi, da politika opozicije tudi v bodoče ne bo imela uspehov, dokler Radić ne opusti svojih fantazij in se ne postavi na realna tla. »Hrvat«

pa je seveda hud na tako »Obzorjevo« pisanje. Značilno je, da ima glavno besedo pri »Hrvat« bivši član hrvatsko-srbske koalicije in navdušen Jugosloven dr. Lorković, ki je danes najzagrizenejši Radićevac.

* »Da-li amputacija?« Velosrbski »Balkan« je že zopet načel vprašanje amputacije. V svoji števil. od 4. tm. priobčuje na uvodnem mestu dopis nekega »starega intelektualca, poznavalca srbsko-hrvatskih odnošajev, ki prihaša do zaključka, da je z ozirom na dejstvo, da so Srbi v manjšini napram Slovencem, Hrvatom, muslimanom, bugaram itd. ter da so sicer znali z mečem ustvariti državo, ne znajo je pa v miru obdržati in očuvati, edini izhod ta, da rešijo pravočasno srbsko edinstvo, ki da je najsigurnejši barjaktar balkanske svobode. Z ozirom na to naj se pozove Radića in Korošca na brateški razgovor, in naj se jim predloži delitev, »nek nosi svak svoje«. Torej amputacija! Radovedni smo, ali res nimajo pri »Balkanu« pametnejšega dela nego vedno strašiti z amputacijo, do katere samobsebi umevno nikdar ne bo prišlo, ker je smešno istoveliti vse Hrvate z Radićem in vse Slovence s Korošcem.

Danes vsi na proslavo stoletnice rojstva Branka Radićevića v Narodni dom!

H. Družović:

Ob stoletnici rojstva Bedřicha Smetane.

(Govor ob priliki Smetanovega slavlja v Narodnem gledališču v Mariboru.)

Letos obhaja bratski češki narod dva izredna jubileja: na eni strani tuguje nad veliko in težko izgubo, na drugi strani pa se raduje nad dragoceno in neprecenljivo pridobitvijo. V 15. stoletju mu je vzelo leto 24. velikega heroja nacionalne moči, Jana Žižko, in v 19. stoletju mu je leto 24. podarilo heroja na polju narodne umetnosti, Bedřicha Smetano. Usoda je hotela, da je narod izgubil svojega slavnega vojskovodjo Žižko nenadno ravno v času, ko bi ga bil najbolj potreboval za obranitev svoje eksistence in svojih idealov. Uprav 400 let pozneje pa je usoda spet povrnila to največjo izgubo s tem, da je poslala narodu drugega velikan: vojskovodjo in zmagovalca na polju narodne umetnosti. In dala ga je v dobi, v kateri je mogel svojemu narodu več koristiti, kakor še tako velik poveljnik na bojnem polju, v dobi, ki je potrebovala dalekovidnih, neopaženih in vztrajnih vodite-

ljev v vseh področjih kulturnega in nacionalnega življenja. Češkemu narodu je bilo treba, priboriti si ugledno mesto med drugimi evropskimi narodi, kajti uverjen je bil, da je le kulturna osamosvojitve prvi predpogoj vsaki nacionalni svobodi. Čeravno torej Smetana ni deloval z ognjevit besedo, kakor tudi ne z navduševalnimi članki, zavzema vendar mesto med največjimi narodnimi voditelji, kajti bil je buditelj svojega ljudstva s svojo tonsko umetnostjo. In s tem sredstvom je ravnotako vzpodbujal in podžigal vzprejemljiva srca poslušalcev, kakor največji govorniki, z najbolj duhovitimi in prepričevalnimi razlogi. Tudi Smetana je blesteč in plameneč govornik, ki pa govori k svojemu narodu na neopažen način, pa v tem večji razsežnosti, takorekoč k najširjim masam.

A ne samo to! Smetana je svojemu narodu še več: on je njegov reprezentant napram celemu kulturnemu svetu. V Smetani vidimo ustvaritelja češke glasbe, kajti uprav on je kot prvi govoril narodu v njegovem lastnem muzikalnem jeziku in to s tem, da je uvedel češki element v svoje glasbene umotvore. Na ta način jih je obogatil obenem

z neizmernimi, dotlej še nepoznanimi in nedvignjenimi zakladi. S priznanjem, katero si je pridobil s svojimi skladbami v vsem muzikalnem svetu, je priboril tudi ugledno mesto češki glasbi in že edino to dejstvo zadostuje, da se ga s hvalečnostjo spominja ne samo češki narod, temveč ves kulturni svet.

Vsi narodi so deležni plodov Smetanovega duha, njegovi umotvori so last svetla in Smetana se šteje k največjim svetovnim predstavnikom na polju glasbene umetnosti. In tako slavijo tudi vsi narodi letos spomin njegov. Za nas pa imej to slavlje še posebno potezo: tudi nam bo treba, stopiti na pota, katere odkazuje Smetana svojemu narodu. Treba bo, preustrojiti naše glasbeno življenje v duhu Smetanovem in ko se bo to doseglo, bo to obenem največje naše Smetanovo slavlje, kajti pomenilo bo neprestano dviganje naše muzikalne kulture do višine Smetanovih idealov.

Smetana pa ni bil samo velik umetnik, temveč je bil tudi velik čeh. V njem so bistvene narodne posebnosti takorekoč vtelesene na idealen način; iz njegovih umotvorov ne govori samo on, temveč iz njih govori narod. Noben predstavnik češke glasbe, kakor tudi druge

češke umetniške stroke, se ni izražal čustvenja, hrepenenja in hotenja narodovega na tako dovršen in veličasten način, kakor uprav Smetana. Pri Smetani je takorekoč vsak ton češki in narodni tip je našel v njegovih skladbah svoj umetniški izraz. Smetana je kristalizacija narodovega čustvenega življenja in narodove muzikalne individualnosti. In taki velikani-umetniki se rode le v velikih presledkih, v velikih perijodah.

Pa tudi kot človek je Smetana velik. V značaju čist, moč dela, ki se je z lastno vztrajnostjo povzpelo do te umetniške višine. Bil je cel mož!

Znake za svoj vzvišeni poklic je kazal že v otroških letih in ves njegov življenjepis se takorekoč lahko zapiše z notami. Kot malega dečka so ga nosili sosedje od hiše do hiše, da jim je zaigral na klavirju; kot dijak je bil tako zatopljen v svojo glasbo, da je pozabil na semestralne izpite in končno je njegov stric, star profesor, pisal obupanemu očetu: »Ne pomaga nič, muzičar bo in nič drugega.« In uprav ta izrazita umetniška poteza v vsem njegovem bistvu povzroča, da vidimo v Smetani istotako velikega umetnika, kakor tudi velikega človeka. Zvezda vodnica v vsem njego-

Seja občinskega sveta mariborskega.

Podpora 10.000 D za westfalske Slovence. — Pošajilo 3 milijonov dinarjev za razširjenje električnega omrežja. — Burja radi zastarelih aktov. Oster napad proti županu. — Župan rabi žaljive besede napram obč. svetnikom in noče preklicati. — Eksodus socialistov — seja nesklepčna.

Maribor, dne 4. aprila.

V mariborsko mestno posvetovalnico se je v zadnjih dneh prikradla nevidna pošast — bližajoče se občinske volitve — ki je mahoma vzrojila duhove naših občinskih očetov. Še do pred kratkim mirne seje občinskega sveta so postale enake onim iz prve dobe sedanjega občinskega sveta, ko so razne stranke merile svojo moč in se borile za gospodarstvo na mestnem magistratu. Tako je tudi današnja seja bila zelo viharna ter je končala z eksodusom najmočnejšega kluba — gg. socialistov, vsled česar je bil občinski svet nesklepčen.

Poročilo župana.

Z neizogibno nad polurno zamudo je župan otvoril sejo ter podal poročilo o nekaterih najnujnejših zadevah. Med drugim se je na predlog občinskega svetnika Rogliča dovolila podpora westfalskim Slovincem v znesku 10 tisoč Din. Daljše poročilo je podal župan o zadevi najetja posojila za razširjenje električnega omrežja v mestnem okolišu. Po kojinski zavod v Ljubljani je pripravljen dati mestni občini v to svrhu posojilo v znesku 3 milijonov dinarjev proti 12 odstot. obrestim in amortizaciji polletno 250.000 D, počenši s 1. jan. 1927. Kot protiuslugo pa naj mestna občina proda zavodu primerno zemljišče, ležeče v sredini mesta, za zgradbo palače. Ker so pogajanja še v teku, prekine župan na predlog dr. Jerovškega javno sejo ter se je o zadevi podrobneje razpravljalo v tajni seji.

ki je trajala nad pol ure. Najetje posojila je bilo v principu sklenjeno ter so se določili podrobnejši pogoji za nadaljna pogajanja. Za stavbišče prihaja v poštev samo zemljišče za mestnim kopališčem na vogalu Marijine in Frančiškanske ulice.

Po zopetni otvoritvi javne seje predlaga župan prehod na dnevni red. K besedi pa se glasi obč. svetnik dr. Jerovšek, ki predlaga, naj se z ozirom na spreminjeno konstelacijo občinskega sveta izpopolnijo posamezni odseki. O tem naj se dogovore načelniki klubov do prihodnje seje.

Izkopavanje starih aktov.

Občinski svetnik dr. Jerovšek pozove nato župana, naj skliče še pred 1. majem sejo in stavi na dnevni red vse številne zastarele zadeve, kojih spisi se praše v županovi miznici. Župan ugovarja, češ, da ima pravico sestavljati dnevni red samo on, vendar pa se tudi ostali občinski svetniki pridružujejo tej zahtevi. Zlasti obč. svet. Roglič kri-

vem umetniškem delovanju, kakor tudi v njegovem udejstvovanju kot človek, je bilo edinole stremljenje po resničnosti in istinitosti. In v tem svojem vrhovnem principu umetniškega ustvarjanja se je moral tudi strinjati z načeli reformne opere, v smislu muzikalne drame. Krivica pa se je godila Smetani s tem, da se mu je prebacivalo wagnerijanstvo. Tega še tudi ne dokazuje globoka hvaležnost in iskreno občudovanje, katero ga je vezalo z Liszom, ki je istotako spoznal njegovo veličino, ga vsestransko vzpodbujal in podpiral in ga tako rekoč nvažal v tedanji muzikalni svet. Kakor drugim duševnim velikanom, ki korakajo pred svojimi sodobniki, tako tudi Smetani niso bila prihranjena bridka razočaranja, ki so usodepolno uplivala na njegov življenjski potek. Tragikost njegove zadnje življenjske dobe je sicer zabranila nadaljevanje nizkotnih in brezobzirnih napadov, vendar je prava njegova veličina stopila v ospredje še le ob njegovi smrti. Prizadete kričave je popravil čas in šele s časom je začelo postajati jasno, kaj je bil svojemu narodu Smetana. Vedno bolj in bolj se je uvidevalo, da je hčil Smetana v svojem ustvarjanju lastna pot, da ni

tizira samovoljno postopanje župana, češ, da stavlja na dnevni red to, kar se mu zljubi in se ne drži vrstnega reda. Posledica tega je, da stranke po cele mesece čakajo na odgovor. Nastane živahno prerekanje med socialisti in NSS. Župan se je s svojim izgovarjanjem še bolj zamotal, in hrup v dvorani je stalno naraščal.

Volilni humbug socialistov.

Ko je županov zvonec napravil zopet malo red, je ponovno vstal dr. Jerovšek ter stavljal na župana vprašanje, kaj je z zadevo podpore brezposelnih, za katero so se gg. socialisti tako zelo zavzemali na zadnji seji. Govorilo se je o podpori v znesku 80 tisoč Din., o obdačenju izvenmariborskega piva in vse je bilo strašansko nujno. Sklenilo se je, da se odstopi stvar pristojnemu odseku ter pribavijo potrebni podatki. Toda minilo je že 9 dni, ne da bi se bilo sploh kaj zgodilo. Navidežno zavemanje socialistov za brezposelne je bila le navadna hinavščina in humbug. Tudi anketa, ki jo je pred enim mesecem sklical župan, se dal voliti za predsednika, lepo govoril itd., je bila čisto navaden lov za volilec. Takrat izvoljenega odbora župan kot predsednik niti do danes še sploh sklical ni!

Spopad med dr. Jerovškom in županom.

Neprijetna konstatacija dr. Jerovškega je silno razburila socialiste. Skušali so s kričanjem uglasiti nadaljna izvajanja govornika. Vnies je stalno pel županov zvonec, kojega magična moč pa je tokrat popolnoma odrekla. Govornik pravi nadalje, da ima več srca za brezposelne ter predlaga kot prvo nujno pomoč znesek 33.000 D iz nekakega fonda, ki je takoj na razpolago in ni še le treba čakati na donos nove in krivične davščine.

Župan skuša odgovarjati, toda ne more prav do besede. Obrne se končno proti dr. Jerovški z besedami: »Ali ste že vse izblebetali?»

Socialisti zapuste dvorano.

Ta nedostojen izraz je izzval ogorčen protest. Dr. Jerovšek izide iz svoje klopi ter stopi pred županovo mizo in najodločnejše protestira zoper žalitev. Zahteva, da takoj preklic, sicer župan ne bo dalje govoril. Zahtevi se pridruži tudi obč. svetnik Roglič, ki stavi konkreten predlog, naj občinski svet konstatira, da je župan rabil nedostojen izraz in naj se mu izreče graja. Med splošnim hrupom in prerekanjem zapuste socialisti svoje seдеže ter odidejo iz dvorane. Obč. svet. Roglič jih kliče nazaj, češ, naj glasujejo proti.

bil posnemovalec, temveč izrazit umetnik, ki uči to, kar je bistvo vsake prave umetnosti: lepota, resnico in veličnost. Bil je kakor velik govornik, ki svoje poslušalce navdušuje ter jih krepi in navaža k dobremu in plemenitemu. S tem pa ni deloval samo za svoj češki narod, temveč bil je tudi učitelj celega človeštva. In tudi v tem oziru mu splošno priznanje ni izostalo. Njegova »Prodana nevesta« je leta 1893 ob priliki muzikalne in gledališne razstave na Dunaju dosegla svetovni slves. Celokupni operni ansambl Narodn. divadla je takrat s svojim nastopom uprav očaral dunajsko publiko, pa tudi muzikalne predstavnike iz vseh delov sveta. Od te dobe je Smetana tudi v svoji domovini docela pripoznan in nihče ne dvomi več o velikem njegovem pomenu kot reprezentantu češke glasbe. Sloves njegov se je širil bliskoma po vsem svetu in eno leto za zmagovito dunajsko predstavo najdemo »Prodano nevesto« že na slovenskem odru v Ljubljani (1894).

Vzrok, da vidijo nekateri osredotočen ves pomen Smetanov v »Prodani nevesti« in da smatrajo to opero kot višek njegovega ustvarjanja, je pa ta, da se premalo vglobijo v duh ostalih nje-

Občinski svet nesklepčen.

Ker se socialisti niso več vrnili, je bil občinski svet nesklepčen. Dr. Jerovšek zahteva, da se v najkrajšem času skliče seja ter stavi na dnevni red kot prva točka ta incident, preko katerega ne more iti. Zahtevi se pridružujejo tudi ostali občinski svetniki, nakar se je občinski svet ob pol 22. uri razšel. Demokratije se v spor niso vmešavali, županovega postopanja pa tudi ne odobravaljo.

Izgleda, da bo tudi v Mariboru kmalu izbruhnila vladna kriza, koje edini izhod bodo nove volitve.

Dnevna kronika.

— Nočne doklade za policijo v Sloveniji. Ministrski svet je odobril kredit v znesku 170.000 D za izplačilo nočnih dokladov za policijo v Sloveniji. Kredit je določen samo za izplačilo dokladov do 1. aprila.

— Državno veleposestvo Belje dobe v najem banke? V torek 1. aprila se je vrsila v generalni direkciji državnih dolgov licitacija za najem državnega veleposestva Belje. Največjo ponudbo je stavljal konzorcij bank: Izvozne in Prometne, Prve hrv. štedionice, Es-komptne, Srpske, Jugoslovenske in Hipotekarne v Zagrebu. Ta konzorcij razpolaga z velikim inozemskim kapitalom, ki bi preko konzorcija sodeloval v podjetju. Konzorcij je voljan, da pomaga vladi s tem, da se za čas najema omogoči praktična izobrazba našega akademsko naobraženega agrarnega narščaja.

— Brodarstvo na naši obali. Gruška obala je tako polna parobrodov, da stoji tučtam po dva, ali celo po trije drug za drugim. Zadnjič je priplul semkaj ameriški parobrod »Wilson«, pa ni imel prostora, da bi pristal ob obali. Vkrcava se les iz Bosne, izkrcava pa se najrazličnejša roba.

— Konferenca vseh oblašnih Save-zov jugoslov. dobrovoljcev se vrši 5. 6. in 7. tm. v Beogradu. Dobrovoljci si hočejo končno izvojevati veljavo, ki jim gre. Savez dobrovoljcev za Slovenijo zastopa predsednik g. Peric.

— Velikonočne razglednice (2 vrsti) je založila družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Dolžnost vseh zavednih Slovencev je, da uporabljajo za voščila edinole CM razglednice, ker na ta način tudi podpirajo našo obrambeno šolsko družbo!

— Radiopostaja v Donjem Miholjcu. Generalni direktor »Podravine« dd. g. Adolf Šlezinger namerava v bivšem Majlatovem dvoru v Donjem Miholjcu postaviti radioaparat za sprejemanje vesti. Aparat bo v nekoliko tednih instaliran in bo začel z delom.

— Statistika naših železniških vlov. Po obvestilu ministrstva za promet je število naših lokomotiv in vagonov

sledede: Za normalni tir 1921 lokomotiv, od katerih je 860 izven prometa. Vagonov je 41.851, od teh je izven prometa 17.706. Od 703 lokomotiv za ozkotirne proge jih je 313 izven prometa, od 4860 vagonov za ozki tir je izven prometa 1260 vagonov.

— Obmejni stražar ustrelil ribiča. Na dni dogodil slučaj, ki jasno osvetljuje nevezdržne razmere, ustvarjene vsled nenaravne razmejitve pri Zadru. Zadar pripada Italiji, v resnici pa še nadalje tvori nerazdružljivo celoto Dalmacije, ki ga mora tudi popolnoma preživljati. Obmejni promet je sicer urejen, vendar pa kljub temu zelo cvete tihotapstvo, zlasti v obmejnih krajih. Med te spada tudi vas Preko na otoku Ugljanu, kjer je tihotapstvo najbolj razvito. Zato je tam tudi številna obmejna straža. Te dni je službujoči stražnik zapazil nekega ribiča, ki je v čolnu hotel prepeljati prase v Zadar. Meso pa je podvrženo carini. Zato ga je stražar ustavil. Ker pa ribič ni hotel pristati, je oddal stražar proti čolnu strel. Krogla je zadela ribiča naravnost v srce ter se je na mestu zgrudil mrtev v čoln. Med prebivalstvom je nastalo radi tega veliko razburjenje. Napadli so stražnico t hoteli stražnika linčati. Le z velikim naporom se je posrečilo ljudstvo pomiriti.

— Ivan Salvator umrl. Vsem je še v spominu bivši avstrijski nadvojvoda Ivan Salvator, ki si je nadel ime Ivana Orth in je 1. 1889 izginil brez sledu. Te dni je glavni zdravnik v njunorški Columbus-bolnici izstavil mrtvaški list nekega Johna Lova, ki je umrl dne 31. marca. Z vsa verjetnostjo se zatrjuje, da je to nekdanji nadvojvoda, poznejši Ivan Orth.

— Zagoneten umor v Budimpešti. Iz Budimpešte poročajo, da so našli v nekem stanovanju sredi mesta v postelji truplo umorjene ženske. Policija je ugotovila, da je bil umor izvršen že pred tednom dni. Neka prijateljica umorjene je pisala svojemu znanecu pismo, ki ga je dobila policija v roke. Na podlagi tega pisma so našli umorjeno, vendar je ostal umor še nepojasnen.

— Nenavadni berač v Londonu. V Londonu je bil obsojen nek poljski žid, ki se je pregrešil zoper zakon o prosjačenju in pri katerem so našli 150 funtov šterlingov. Redarski nadzornik je izjavil pred sodiščem, da je zalotil žida pri prosjačenju v času, ko se je vršila svatba njegovega sina. Prej, nego je v sinagogi bil končan svatovski obred, je on odhitel v svoje stanovanje ter se preoblekel v prosjaka. Z razmršenimi lasmi in ogrnjen v beraške cunje se je vrnil nazaj k cerkvi in je sedeč na stopnicah prožil svatom, ki so odhajali iz cerkve — pohabljen roko.

— Argentinijska nabavila zračno flotiljo v Italiji. Iz Genove je bila te dni odpravljena partija aeroplanov in zrakoplovov v Argentinijsko. Zatrjuje se, da je argentinska vlada naročila večje število zrakoplovov, ki se izdelujejo v italijanskih tvornicah.

govnih dramatskih del. Ta so namreč v svoji bistvenosti, v svoji strukturi, kakor tudi v obravnavani tvarini tako izrazito češka, da si ne morejo zlahka priboriti pota v tujino. V vsej globini more umeti te umotvore edinole Čeh. V njih je nacionalna poteza tako živa, da ne najdemo popolnega umevanja niti pri drugih bratskih narodih, pri katerih je nje in uvidevnost, da je prisoditi med slovanskimi narodi češkemu narodu v slovanskimi narodi češkemu narodu v muzikalnem oziru vodilno mesto.

V svoji pravi veličini pa se je Smetana pokazal svojemu narodu med svetovno vojno. V dobi, ko je moral vse molčati, kar je čutilo češko, ravno v tej dobi je tem glasneje govorila češkemu narodu njegova glasba, kot glas preroka in Odrešenika.

Smetana je tedaj stal pred svojim narodom kot veličastna in jasna prika-zen in njegovi akordi so doneli kakor odsev lepše bodočnosti. Bilo je, kakor svojedčasno z Verdijem. Tudi tega velikanu šteje italijanski narod med one činitelje, ki so pripravljali pot k narodnemu ujedinjenju.

Ko sta Lombardija in Nemčija čutili avstrijsko tlačanstvo, takrat so

Verdijeve opere na neopažen način, navzlic najstrožji cenzuri, narod vzpodbajale k vztrajnemu odporu ter pripravljale pot poznejšim političnim dogodkom. In ravno tako so učinkovale Smetanove opere. »Dalibor« in »Libuša« sta govorila češkemu narodu zaostri razumljivo in vendar prikrito. Bojevnikom, prihajajočim iz bojišča, so priganjale tužne spomine ter jih krepile v stremljenju po odporu, v narodu pa so netile upanje v boljšo bodočnost in ko- nečno zmago pravice. In ko je bil bojni metez takerekoč vzkipel do vrhunca, takrat so uprav proroško zvenele besede Libušine: »Češki narod ne bo umrl; on bo vse peklenske grozote častno premagal.«

In premagal jih je, ker jih je premagati moral. In to je tudi prorokoval veliki njegov buditelj in voditelj — Smetana.

Kakor veliki vojskovodja Žižka, tako je tudi veliki umetnik Smetana bil zvezda-vodnica, ki je pokazala češkemu narodu, in s tim tudi nam, pot v jasne višave.

Literatura: Jaronin Fiala — Smetanovo čisto češko osovje.

— Mesto Lunačarski. Ruska sovjetska vlada je počastila boljševiškega komisarja prosvete Lunačarskega s tem, da je neko novo osnovano mesto v bližini Harkova dobilo ime Lunačarski.

— Spomladanske vode. Iz Slovaške in Podkarpatske Rusije poročajo, da so tamošnje reke tako narasle, da so poplavlile cele pokrajine. Na mnogih mestih je bil ustavljen ves promet. Prebivalstvo je izpraznilo številne vasi, ki so bile ogrožene od povodnji. Vlada je poslala na pomoč vojaške čete.

— Davidov psalm zaplenjen. Kakor poročajo ukrajinski listi, je poljska cenzura zaplenila v Lvovskem »Dilu« objavljene citat iz neke pesmi Tarasa Ševčenka. Ukrajinski poslanec Kociček je v svoji interpelaciji v poljskem parlamentu dokazal, da je dotični citat iz Ševčenkove pesmi točen prevod Davidovega 43. psalma.

— Kuriozen novinarski spor na Slovaškem. V Košicah na Slovaškem izhaja madžarski list »Kassai Naplo«, čigar glavni urednik dr. Sepesi je hkrati šef košičke restavracije »Savoy«. Oblasti niso mogle mirno gledati, da bi bil restavracijski obremen glavni urednik in so povabile izdajatelja, da odpravijo to kurioznost. Toda izdajatelj hočejo imeti na čelu lista dr. Sepesija, slednji pa se noče odpovedati restavraciji. Kakšen bo konec, je težko reči.

— Draginja na Madžarskem. »Lidové Noviny« prinašajo nastopne zanimive podatke o draginji na Madžarskem: Madžarska krona je na svetovnem trgu približno toliko vredna kot avstrijska, dasi ima Madžarska za 20 odstotkov več prebivalcev in v prometu le četrtino teh bankovcev, ki krožijo v Avstriji v prometu. Skatlica vžigalnice stane v Budimpešti 500 madžarskih kron, na Dunaju pa 300 Ka, tramvajski listek v Budimpešti 3200 Km, na Dunaju 1700 Ka. — Nedavno umrli odlični madžarski igralec Emil Fenyvesi je imel 820.000 Km mesečnih prejemkov. Bivši član magnatske zbornice Eugen Rakosy je moral zagroziti, da odloži vodstvo lista »Budapest Hirap«, ki ga je sam osnoval, ker akcijska družba ni hotela povišati prejemkov urednikov od 700.000 na 1 in pol milijona madžarskih kron.

— 400-letnica čokolade. L. 1924 je jubilejno leto čokolade, torej jubilej, ki je v pravem pomenu besede — sladak. Domovina čokolade je Mehika, odkoder je prešla v Španijo in Francijo. Ludvik XIV. je dal čokoladarjem privilegij za izdelovanje čokoladnih pastilk; šele l. 1731 je bilo dovoljeno razpečevati čokolado v vseh oblikah in v vsaki množini.

— Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafund! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojne ali 1 1/2 specijalne steklenice 24 din.; 36 dvojnih ali 12 specijalnih steklenic 214 din. in 10% doplatka razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatrž št. 201, Hrvatsko.

— Nesreče v gledališču. Pred nedavnim smo čitali, da je v tržaškem opernem gledališču med predstavo zblaznel nek italijanski tenorist. V Sevilji se je zadnji tenorist tako močno vživel v svojo vlogo, da je kot Don José v zadnjem dejanju Carmen v resnici zabodel z nožem. Pevko so prepeljali v bolnišnico, pa je bila k sreči le lahko poškodovana. V mestu Minneapolis v Ameriki pa se je pripetilo sledeče: V začetku sezone je gledališka uprava angažirala tenorista Shemintha. Ta pa je od začetka zelo slabo pel, polagoma pa se je tako popravil, da je zasenčil slavo drugega tenorista Kavosha, ki je pel že pred njim. Posebno glasovit je bil kot Cavaradossi v operi Tosca. Slavohlepni Kavosh je zasploščil svojo tekmeča ter se ga je otrekel na silno krvav način. Zadnje dni so zopet peli Tosco, ki je v resnici zelo tragično končala. V zadnjem dejanju je stopil Cavaradossi junaško pred puške, vojaki so ustrelili, slišal se je nenavadno močan pok in Cavaradossi se je zgrudil. Pokrili so ga s črnim prtom. Prišla je Tosca, ki je mislila, da je

Cavaradossi le navidezno ustreljen, dvignila prtljigo in opazila kri. Spustili so zaveso in publika je ploskala. Cavaradossi pa ni več prišel pred zastor, bil je mrtev. Obširna preiskava je dognala, da je Kavosh dal na skrivaj nabasati v nekatere puške svinčene patrone. Kavosha so vtaknili v ječo, uprava je izgubila kar dva tenorista in bila vsled tega primorana zatvoriti gledališče.

— Parobrod z 200 potniki je dne 3. tm. utonil v Rdečem morju. Po radiotelegrafu je bila poklicana pomoč, tako, da so se rešili vsi potniki.

Celjske vesti.

Občni zbor društva javnih nameščenec v Celju, ki se je vršil v sredo 2. tm. je bil z ozirom na veliko število uradnikov v Celju zelo slabo obiskan. Splošna depresija med javnimi nameščenici je že tako velika, da ne kažejo prav nobenega zanimanja več za svojo lastno organizacijo. Iz odborovega poročila je bilo posneti, da je vladalo do 3. avg. živahno društveno delovanje, po ponesrečenih skrajnih borbi za eksistenčni minimum je pa uradništvo gmotno in moralno izgubilo vsako ravnotežje. Edino Osrednja zveza v Ljubljani še živahno deluje in uživa velik ugled pri ostalih stanovskih organizacijah v državi. — Celjska organizacija šteje na papirju 336 članov, plačujočih je samo 94 članov. Blagajniško stanje je povoljno. Izvolil se je stari odbor s prof. Reichom na čelu.

Občni zbor Celjske pošojilnice se je vršil dne 31. marca pod predsedstvom dr. Jos. Serneca. Leta 1881 ustanovljena zadruga Posojilnica v Celju se je preobnavala na prejšnjem obč. zboru v delniško družbo. Dasi opravlja sedaj bančne posle, se ne namerava spuščati v nobena špekulativna podvzeta in bo omogočala komitantom kolikor mogoče cen kredit. Glavnica 1 mil. D se je tekom leta povišala na 2 in pol mil. Din. Likvidnost zavoda izkazuje bilanca, ker je naloženega denarja v bankah, poštne čeki, uradu in gotovine 12.727.179 D. Hranilne vloge so se zvišale v poslovnem letu od približno 17 mil. na 27 mil. D. Denarni promet je znašal okoli 600 milijonov D. Doseženi čisti dobiček 395.806 D se razdeli: 5 odst. za rez. sklad, 5 odst. tanijskemu upravnemu svetu, 1 odst. nagrada revizijskemu odboru, 5 odst. dividenda in 9 odst. superdividenda od I. emisije delnic, 5 odst. nadaljna nagrada upravnemu svetu, ostanek se pridene v rezervni sklad na izgube.

Nabavljalna zadruga javnih nameščenec v Celju je imela v četrtek, dne 3. tm. svoj občni zbor, na katerem je podal upravni in nadzorstveni odbor poročilo o delovanju zadruge, ki si je sedaj prav lepo preuredila svoje posl. lokale. Dosegla je nad poldrugmilijonski blagovni promet kljub temu, da je le malo celjskih javnih nameščenec, ki bi bili stalni odjemalci zadruge. Zlasti se je kritiziralo, da se kopirajo pri Savezu v Beogradu milijoni in milijoni, dočim je celjska nabavljalna zadruga z veliko težavo dobila 300 tisoč D posojila kot obratni kapital. Do odobritve novih pravil, ki so se izpremenila na obč. zboru, vodi zadruga še stari upravni in nadzorstveni odbor.

Sodna statistika celjskega okrožnega in okrajnega sodišča. Na okrožnem sodišču v Celju je bilo v letu 1923 sledeče število civilnopravnih in kazenskih zadev: Izvršb 61, civilnih pravnih 2058, prizivnih pritožb v civilnih zadevah 123, rekurzov proti odlokom 184, zemljiških vknjižb 294, kontradiktornih sodb 131, kazenskih zadev 1783 in obtožnic 657. Pri okrajnem sodišču: bagatelnih pravnih 119, drugih civilnih pravnih 1017, kazenskih zadev radi prestopka 2128, zapuščinskih razprav 770, zemljiških vknjižb 1827 in kontradiktornih sodb 228.

V trgovinski register se je vpisala v Slovenijo tvrdka A. E. G. Union, jugoslovenska dd. za elektriko, podružnica Celje s sedežem v Celju.

Naročajte
Jadransko Stražo!

Ptujske vesti.

Občni zbor Muzejskega društva v Ptujju se vrši dne 9. aprila 1924 ob 17. uri v tukajšnji realni gimnaziji s sledečim sporedom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. volitev častnih članov, 4. slučajnosti. — Dne 30. marca tl. se je vršila v prostorih ptujskega muzeja pomembna slavnost. Tega dne je izročil g. okrajni glavar dr. O. Pirkmajer odlikovanja, ki jih je podelilo Nj. Vel. lanj ob priliki proslave 30-letnice muzejskega društva najzaslužnejšim članom. Odlikovani so bili gg. predsednik dr. Franc Kotnik, profesor tuk. gimnazije, podpredsednik Viktor Škrabar, mot. kand. in konservator, oba z redom Sv. Save IV. razreda, mnogoletni odbornik Rudolf Gailhofer, strokovni učitelj v pok. z redom Sv. Save V. razr. in 79-letni arheološki izkopač Martin Vnuk z zlato kolajno za marljivo delo. G. okrajni glavar je v lepem in jedrnatem govoru poudarjal veliki pomen društva za prosveto in navajal zasluge odlikovancev posebej za narodopisje, književno zgodovino, arheologijo in numismatiko. Temi članom se ima društvo zahvaliti v prvi vrsti za ugled, ki ga uživa v znanstvenem svetu. Slednjič je podaril navzočega ravnatelja drž. muzeja v Splitu dr. Miha. Abramovića, ki je pravkar dokončal delo: »Voditelj skozi Poetovio«. Knjiga izide v kratkem in je dosedaj edina knjiga te vrste v naši kraljevini. V imenu odlikovancev se je zahvalil za podeljena odlikovanja predsednik dr. F. Kotnik. Zvečer so se zbrali prijatelji društva in odlikovancev na prijateljskem sestanku. V. T.

Lovci ptujskega okraja! Na cvetno nedeljo dne 13. aprila 1924 se vrši občni zbor podružnice slovenskega lovskega društva v Ptujju, ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu. Na tem obnem zboru se bode razpravljalo več za vsakega lovca važnih zadev, ki so obvezne za vsakega lovca in po katerih se mora v bodoče ravnati, vsled česar je nujno potrebno, da se udeležijo tega obnega zbora vsi lovski zakupniki celega okraja z vsemi lovskimi prijatelji in svojimi pazniki. Udeležite se torej vsi lovci obnega zbora na cvetno nedeljo v Narodnem domu v Ptujju. — Odbor podružnice slov. lovskega društva.

Dopisi.

Ruše. V tovarni karbida vladajo razmere, kakor da stojijo Ruše v sredini Nemške Avstrije. V obratu so zaposleni nemški mojstri, ki niso večji slovenskega jezika ter se z delavci ne morejo sporazumeti. Ti ljudje, ki uživajo velike ugodnosti na škodo brezposelnih domačinov, so zelo predrzni ter se široko ustijo, češ, podjetje je nemško in Nemci imajo v Rušah prvo besedo. V svoji grdi lastnosti za vsako malenkost psujejo slovenske delavce s »Kamek«, »Gimpel« in »Schweine«. S takimi in enakimi psovkami se najbolj odlikujeta mojstra »Linde« in »Karbide peči«. Da pa morajo delavci Jugoslovani prenašati psovke od tujcev, so si deloma sami krivi, in ni se čuditi temu, ker si nekateri stališče celo poslabšajo. Ko je pred kratkim zborovala organizacija »Unija«, je par nahujskanih delavcev razpadajoče socialistične organizacije v Rušah napadla nekake miroljubnega uradnika ter so ga celo lahko ranili, češ, da on delavstvo organizira v Orjuno. Da pa temu ni tako, ter da ne bode delavstvo trpelo psovanja inozemskih mojstrov, se vsem zavednim delavcem priporoča: vzamite v roke pravila »Unije« in pristopite v to organizacijo, ker prepričan sem in zagotavljam Vas, da bode »Unija« v interesu delavstva storila to, kar Vam bode v korist, ter tudi skrbela, da se odpravi krivica, ki se Vam godi, kadar Vas psujejo inozemski mojstri. — Delavec na dopustu.

Ruše. (Zahvala.) G. Rossmann, veleposelnik v Logu pri Rušah, je daroval za uboge učence ruške šole znesek 300 D, za kar se mu izreka v imenu mladine, ki bode te podpore deležna, najiskrenejša zahvala. — J. Lashacher, šol. vodja.

Zg. Sv. Kungota. Ravnateljstvo posojilnice v Mariboru (Narodni dom) je darovalo šolskemu vodstvu obmejne šole v Zg. Sv. Kungoti 1000 Din. v šolske namene. — Denarnemu zavodu, ki tako skrbi za blagor obmejnih šol mariborske oblasti, vsa čast in iskrena zahvala! — Šolsko vodstvo.

Sv. Lenart v Slov. gor. Vodstvo osnovne šole v Sv. Lenartu v Slov. gor. vabi na šolsko gledališko predstavo, ki se vrši v nedeljo, de 13. aprila 1924. po večernicah v dvorani Arnuš pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 1. Deklamacija, 2. Povodni mož, mladinska igra v treh dejanjih. Med odmori svira tamburaški orkester. Čisti dobiček je namenjen ubogim učencem in za šolsko knjižnico. Vstopnina običajna.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška c. 19.

Obrtni vestnik.

Redni občni zbor Zadruge brivcev, frizerjev in lasničarjev za mariborsko oblast s sedežem v Mariboru se je vršil v ponedeljek de 31. marca 1924. v dvorani pri »Plzenjskem viru« ob lepi udeležbi članov iz celega teritorija mariborske oblasti. Občni zbor je otvoril in in vodil načelnik zadruge g. Karel Kožuh. Po pozdravnem nagovoru je podal načelnik g. Kožuh izčrpno in skrbno pripravljeno poročilo o delovanju zadruge v prejšnjem letu. Iz poročila posnemamo, da je zadruga štela koncem l. 1923 97 članov s 100 odprtimi delavnicami, 76 pomočnikov in 43 vajencev. — Umrli je v prejšnjem letu član g. Anton Librič, kateremu bo zadruga ohranila trajen spomin. Oproščenih je bilo 15 vajencev. Pomočnikov je bilo priglasenih 67, a odglašenih 80. Zadruga je ustanovila lastno prodajalno brivskih potrebščin in pogrebni podporni sklad. Prizadevala si je ustanoviti tudi lastno strokovno šolo, katera se pa do danes ni mogla še otvoriti, ne morda radi pomanjkanja gmotnih sredstev, marveč radi pomanjkanja primernih prostorov. Tudi v ostalem je zadruga posvečala naraščajo vso svojo pažnjo. Zadruga je priredila tudi večkrat strokovna predavanja, katera so bila prav poučljiva in so pokazala veliko zanimanje. Prav živahno je bilo tudi posredovanje služb. Zadruga se je borila in to deloma uspešno proti — šušmarstvu, katero ogroža v zadnjem času brivsko obrt uničiti. Poročilo načelnika končuje z apelo na zborovalce, naj bodo v vseh vprašanih složni, kajti le v slogi je moč. — Blagajniško poročilo izkazuje, da se je zadrugo premoženje zvišalo od 1005 D na 11.000 D, kljub temu, da je morala zadruga nabaviti v prejšnjem letu nove knjige, tiskovine itd. Prejemkov je imela zadruga 9507.41 D, izdatkov pa 8501.86 D. Poročilo, ki ga je podal načelnik, je bilo z odobrenjem sprejeto na znanje, ter je bil na predlog g. Baitzerja podeljen načelnstvu absolutorij. Sklenjeno je bilo, da se naziv zadruge spremeni in sicer, da se odslej napej imenuje »Strokovno obrtna zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev za okoliš mariborske oblasti s sedežem v Mariboru«. Sporazumno se je uredil tudi delovni čas za mesta Maribor, Celje, Ptuj, Maribor in okolico itd. Pri nadomestnih volitvah so bili soglasno izvoljeni kot podnačelnik g. Vekoslav Gjurič, kot blagajnik g. Rajko Bien, kot odbornika gg. Drag. Riedl, kot namestniki gg. Fr. Kreft in Rih. Tautz in kot pregledovalca računov pa gg. Thoman in Nerath. Zborovanje je poteklo mirno in je prišlo le pri zadnji točki do kontroverze radi neupoštevanja zadrugnih sklepov, osebno pa radi razobešanja cenikov v izločbah in samovoljnega znižavanja cen v brivski obrti.

m Grajska klet. V nedeljo 6. tm. koncert nar. žel. gl. društva »Drava«. Začetek ob 20. uri.

Mariborske vesti.

Maribor, 5. aprila 1924.

Glasbeno-zgodovinska Beseda.

Sinoči se je vršila v slavnostni dvorani moškega učiteljskega redka, zato pa tem zanimivejša prireditve. Naš marlji- vi glasbeni publicist g. prof. H. Dru- zovič, ki se že deli časa bavi z glas- beno zgodovino Maribora, je aranžiral zgodovinsko Besedo, po češkem vzoru posneto obliko družabne prireditve. Be- sedu so naši predniki v Mariboru zelo čislali in vneto gojili, zato je tudi imela veliko vlogo v našem preporodnem gi- banju. Beseda je družila mariborske Slovence v prijateljski krog in jih vne- mala za rodoljubje. Bila je tedaj srečna misel, obuditi spomin na tiste čase in ljudi s prireditvijo, ki bo podana popo- lnomu v stilu naše preporodne dobe.

Sinočnja Beseda v moškem učiteljsku je bila prav posrečena prireditve in bi ne smela ostati osamljena, saj se na ta način najlepše goji zgodovinski čut; brez ljubezni do narodne preteklosti pa ni prave, nesebične domovinske ljubez- ni. Žal da je za take reči pri nas pre- malo zanimanja. Udeležba bi namreč kljub intimnemu značaju prireditve la- hko bila večja.

Besedo je otvoril s prisrčnim nagovo- rom g. prof. dr. Fran Kovačič, pred- sednik »Zgodovinskega društva«, ki je vzelo Besedo pod svoje okrilje. V po- zdruju je povdarjal, da so Muze bile vestalinke ognja narodne in domovin- ske ljubezni. S pesmijo si je naš narod blažil skeleče rane, ki so mu jih zadajali močnejši narodi, s pesmijo se je prebu- jal k novemu življenju. Govornik se je z gorkimi besedami spominjal dni, ko so se mariborski Slovenci zbirali na Be- sedah, ki jih niso samo zabavale s svo- jimi glasbenimi programi, ampak so tudi utrjevale družabne vezi in vne- male v srce veselje do narodnega dela.

Zatem je g. prof. Hinko Druzovič v daljšem, temeljito zasnovanem pre- davanju podal sliko glasbenega življe- nja v Mariboru v preporodni in roman- tični dobi. Iz »Novice« in drugih časopi- sov je zbral podatke o takratnih sloven- skih prireditvah v Mariboru, o ljudeh, ki so jih organizirali in jim dajali obe- ležje. Predavatelj je razgrnil pred nami Maribor od 40.—80. let preteklega sto- letja; pripovedoval nam je o pevskih zborih in čitalniškem življenju. Pred nami je oživela doba, ki nam jo je opi- sal Jože Vošnjak v svojih »Spominih«, doba, kateri se imamo zahvaliti, da smo danes to, kar smo in da stojimo na svo- bodnih tleh. Seznanili smo se s »spiritus agensom« slovenskega glasbenega živ- ljenja v Mariboru Iv. Miklošičem (1823-1901), potem z brati Ipavci, s škofom Složnikom, s hrvatskimi budničami, ki so dramile »zaspane slovenske rojake«, z dijaškimi pevskimi zbori itd. Preda- vanje g. prof. Druzoviča je, če se ne motimo — del njegove kulturnozgodo- vinske študije o glasbenem življenju v Mariboru in smo preverjeni, da bo g. predavatelj s svojimi spisi stopil prej- komogoče pred javnost. Mi ob tej prili- ki izrekamo željo, da bi »Slovenska Či- talnica« in »Zgodovinsko društvo« pre- vzeli inicijativo za izdajo tega spisa, ako ni g. Druzovič že sam našel založ- nika.

Po predavanju, ki ga je občinstvo o- boževalo z navdušenim ploskanjem, se je začel glasbeni del. Najprej so učitelji- škiki zapeli Miklošičevo »Čitalniško ge- slo Maribora«, zgodovinsko dr. Tomano- vo pesem, ki je dala Mariboru slovensko ime. Lepo, kot odmev velikih, burnih časov okoli 1848, odmev izbrizga in njegovih južnoslovenskih stremeljenj, je zadonela krapka Lisinskijeva budnica »Puška na klin«. Nato je g. Ašič s svo- jimi priznanim ternorjem zapel Padov- čevo »Moje jutro« in Fleischmanovo »Pod oknom« (Luna sije, kladvo bije). Čustveno, še danes pristno in učinkovito se je glasila neobjavljena skladba dr. Benjamina Ipavca: »Prisega«, prvi slo- venski dvospev, ki ga je skladatelj po- klonil Slovenski čitalnici 1. 1864. Pela- sta ga Druzovičeva in g. Ašič. Nato je g. Druzovičeva s svojim krasnim izbornim žolanim glasom zapela dvoje skladb Davorina Janjca: »Strunam« in

»Slovenka«. Slednja je šla gostom tako k srcu, da jo je morala ga. Druzovičeva ponoviti. Končno so učiteljskiki zapeli Miklošičevo »Svačino«, kitica raznih tisti čas priljubljenih pesmic in dr. Ipavčeva še neobjavljena kompozicija znane Koseskega pesmi »Kdo je mar?« S pohvalo »slovenskemu oratorju« je bi- la Beseda zaključena.

V moralnem oziru je tedaj obnovlje- na »Beseda« dosegla popoln uspeh. Pri- reditve se je udeležil med drugimi zna- nimi osebnostmi sedanje mariborske slovenske družbe tudi gospod knezoškof dr. A. Karlin.

m Gospod general Maister je prejel povodom svoje petdesetletnice številne častitke iz vseh krajev naše domovine. Med drugimi mu je poslal župan njego- vega rodnega mesta Kamnika sledeči brzojav: »General Maister, Maribor. Tvoje rodno mesto Kamnik pošilja k 50-letnici najlepše častitke in iskrene želje za bodoče. Ponosno na osvobodite- lja Maribora in pesnika Vojanova v spomin naj nosi ena naših ulic odslej Tvoje ime. Na mnoga leta in sokolski Zdravo. — Župan dr. Karba.«

m Danes zvečer v Narodni dom! Ka- kor znano, se ob 20. uri prične slavnost- na proslava 100letnice srbskega pesnika Radičevića s predavanjem, recitacijami in koncertnimi točkami. Po proslavi bo prosta zabava s plesom. Ta večer bo render-vous Sokolstvu in Slov. Čitalnici naklonjenih Srbov, Hrvatov in Sloven- cev v Mariboru. Vstopnina samo 10 Din. za osebo.

m Ljudska univerza. V ponedeljek 7. tm. predava akad. slikar g. Franjo Stiplovšek o moderni umetnosti (s ski- optičnimi slikami). Vstop k temu zani- mavemu predavanju je popolnoma prost. Začetek ob pol 20. uri (mala ka- zinska dvorana).

m Preložitev nabiralnega dne Ljud- ske knjižnice. Ker se vrši prihodnjo so- bota 5. aprila po vsej Sloveniji »olim- pijski dan« naših športnikov, je Ljud- ska knjižnica preložila svoj nabiralni dan na prvo soboto majnika, tj. dne 3. majnika in v nedeljo 4. majnika. V teh dneh pa se vrši nabiralna akcija knjiž- nice neprekinjeno, preložila pa bi se le v slučaju deževja na prihodnji teden.

m Ostavko na državno službo je po- dal g. Ernest Bratuž, tajnik III. razre- da pri okrožnem agrarnem uradu v Ma- riboru.

m Promenadni koncert vojne muzi- ke de 6. aprila ob 11. uri na Trgu Svo- bode: 1. Fučik: »Salve Imperator«, marš. 2. Granada: »El Turia«, valček. 3. Planquette: »Cornevilski zvonci«, ou- vertura. 4. Parma: »Fantazija iz opere- te: »Caričine Amasonke«. 5. Schubert: »Na morju«, pesem. 6. Fridrich: »Jugo- slovanski Potpuris«. 7. Čížek: »Konjičke Divizije«, marš.

m Umrla so v Mariboru v minulem tednu in sicer: dne 29. marca: Janez Strne, 10 mesecev, Košak 150; 30. marca: Julijana Miklave, 77 let, postrežnica, Strossmayerjeva ulica 7; 1. aprila: Eme- rih Blaž, 55 let, trgovec, glavni kolo- dvor; 4. aprila: Katarina Nerat, 74 let, zasebnica, Plinariška ulica 1; Franc Cigoj, 46 let, strojevodja j. ž., Tržaška cesta 3.

m Lekarniško nočno službo vrši pri- hodnji teden lekarna »Pri sv. Arehu«, mg. J. Vidmar, Glavni trg.

m Zdravniško nedeljsko službo vrši ta teden g. dr. Franjo Jankovič, Držav- na moška kaznilnica.

m Tuje v Mariboru. 5. apr. je prenoče- valo v Mariboru skupno 62 tučev in si- čer: V hotelu Meran 20, v Privat-hotelu 7, v hotelu Zamorec 9, v gostilni Zlati konj 7, v gostilni Pri Grozdu 4, v hote- lu Črni Orel 5, v gostilni Holzknecht 6, v hotelu Halbwid 3.

m Dva armenska duhovnika v Ma- riboru. V našem uredništvu sta se zga- sila dva armenska duhovnika ter nas zaprosila, da razglasimo občinstvu, da jima je veliki župan dovolil nabirati prispevke za Armence in Sirce, ki so morali trumoma zapustiti svojo domo- vino in se nahajajo večinoma na Gr- škem v največji bedi. Ni naroda na sve- tu, ki bi v svetovni vojni pretrpel toli- ko kot Asirci, stari narod, ki biva v severozapadnih gorah Perzije, okoli g. Arrarat. Tisoče in tisoče ljudi so

Turki pomorili od hiše do hiše, ne ozi- rajoč se ne na starost in ne na spol. Oni, ki so se zatekli v tujino, žive v razmerah, ki si jih komaj lahko pred- stavljamo. Po možnosti naj bi prebi- valstvo podprlo akcijo za pomoč tem revežem! Nabiralca se hosta v Mariboru mudila več dni.

m Zeparji so se te dni zopet začeli ne- prijetno pojavljati na mariborskem tr- gu. Opozorjamo prebivalstvo, naj bo po- zorno!

m Razglednice Ciril-Metodove družbe. Družba je založila 2 vrsti velikonočnih razglednic, delo slov. umetnika g. Kože- lja. Razglednice se dobijo v Mariboru v vseh narodnih knjigarnah in večjih to- bakarnah. To v opozorilo vsem narodno zavdnim Slovanom, da povsod zahteva- jo Ciril-Metodove razglednice in s tem podprejo prepotrebno šolsko družbo. — Mal položaj dar domu na oltar!

m Katera dobra obitelj bi dajala 2 revnima dijakoma, enemu trikrat na te- den kosilo in drugemu dvakrat na te- den večerjo? Ponudbe na upravo »Ta- borac«.

m 80%-ni invalid, že več mesecev radi sušice brez zaslužka, s petero malimi otroci, ki so skoro nagi in morajo brez hrane v šolo, prosi usmiljena srca za pod- poro. Naslov v našem uredništvu. Darila sprejema tudi uredništvo »Taborac«.

m »Mariborski delavec« I. in II. let- nik kupi uredništvo »Taborac«. Ponudbe z navedbo cene na uredništvo.

m Knjige, leposlovne in znan- stvene, literarne vrednosti, v vseh jezi- kih, kupuje po najvišjih cenah vedno »Ljudska knjižnica« v Mariboru, Na- rodni dom I.

m P. n. trafikante prosimo, da nam vr- nejo neprodane številke »Taborac« naj- kasneje do 10. vsacega meseca. Uprava »Taborac«.

m Kam v nedeljo? Vsi v gostilno »Kosovo«, Grajski trg 1, kjer se vrši od 19. do 23. ure koncert opernega pevca g. Jarca. Toči se izborna štajerska, šuma- dijska in dalmatinska kapljica. Solid- na in točna postrežba. Abonenti se spre- jemajo od 12.50 D dnevno naprej. Mizno kegljišče novo urejeno!

m »Grajska klet« V nedeljo 6. tm. koncert nar. žel. gl. društva »Drava«. — Začetek ob 20. uri.

m Vrtuarski posestniki se opozorijo na gnojenje z umetnim gnojem, posebno ker se hlevni gnoj pravilno konzerviran ne dobi, radi česar je isti ubog na dušiku. Pri tt. Anton Tonejc, Aleksandrova 35 v Mariboru se dobiva umetni gnoj za vse vrste zelenjave, tudi v najmanjših koli- činah.

m Restavracija »Narodni dom« ima na razpolago okusno renoviran saloni, le- pe zračne sobe za klube in obnovljeno kegljišče. Izrečno pristna domača vina. Abonenti se sprejemajo po 20 Dinarjev dnevno.

Posetite danes

PROSLAVA STOLETNICE ROJSTVA Braeka Radičevića

skupno s Sokolskim dru- žabnim večerom (plesom).

Narodni dom

20. uri.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sobota, 5. aprila: »Umetniška kri«, (Kuponi).

Nedelja, 6. aprila: »Divji lovec«. Ab. C Premijera.

Ponedeljek, 7. aprila. Zaprto.

Torek, 8. aprila: »Divji lovec«. Ab. D.

»Divji lovec«. V nedeljo, 6. aprila se vrši premijera Pinžgarjeve narodne igre s petjem (v 4. dej.) »Divji lovec«. »Divji lovec« je v pravem pomenu besede naročni igrokaz, verno zrcalo našega kmetijskega ljudstva, narodnih običajev, našega mišljenja, prepleteno z narodno, čisto poezijo. Že s tega stališča je upra- vičeno, da vidimo »Divjega lovca« več- krat na naših odrih. Režira g. Valo Bra- tina, ki skuša dati delu enoten vtis v okviru narodnega čara in poezije. — Pri predstavi sodeluje ves dramski en- semble ter ves ženski in moški operni zbor.

Abonentom. Pri operi »Prodana ne- vesta« (gostovanje g. Križaja, člana za- grebske opere), ki se bo vprizorila pri- naš še dvakrat, se morejo abonenti, po- služiti sledečih ugodnosti. Ako se javi- jo abonenti do četrtega, dne 10. aprila incl. pri gled. blagajni, veljajo za njih navadne operne cene. Te ugodnosti ve- ljajo za prvo predstavo za ab. B, in za drugo za ab. C, D in E.

Državnim uradnikom-abonentom. — Hudožestveniki, svetovni dramski tme- lniki bodo gostovali v tuk. gledališču sredi maja. Za to gostovanje, ki je zve- zano z ogromnimi troški, je pripravlje- na dati gled uprava drž. uradnikom- abonentom popust pri vstopnini in sicer čim več državnih uradnikov-abonentov bi se prijavilo, temvečji bo popust. Za- to je v interesu vseh drž. uradnikov a- bonentov, da medsebojno marljivo agi- tirajo za to izvanredno zanimivo goso- vanje, ki bo nudilo našem občinstvu umetniški užitek prve vrste, kakoršnega Maribor še ni doživel.

Kultura in umetnost

Pred razstavo »Kluba mladih« v Mariboru.

Kakor smo že sporočili, priredi ljub- ljanski »Klub mladih« v Mariboru u- metniško razstavo, ki bo otvorjena v nedeljo dne 13. tm. v kazini. »Klub mla- dih« zbira okoli sebe slovenske obliko- joče umetnike modernih smeri in je — kot smo že povdarili — najmočnejši slo- venski umetniški klub.

Doslej je bilo za mariborsko razsta- vo prijavljenih 200 del, ki že tekom pri- hodnjega tedna dospo v Maribor. Raz- stavili bodo sledeči mladi umetniki:

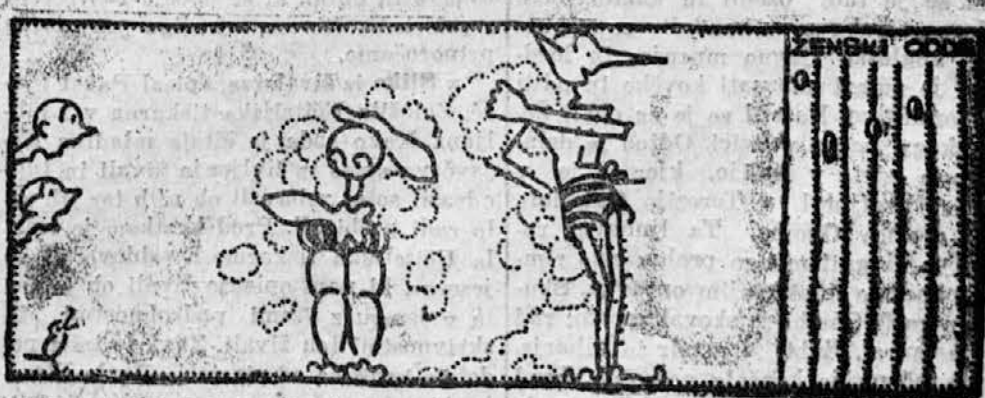
Božidar Jakac, grafik, 45 del (lesore- ze, suhe igle, litografije, monotipije, risbe).

Tine Kos, kipar, 4 kipe in 8 plaket. Fran Kralj, slikar in kipar, 9 olj- natih slik, 40 ilustracij in »Kralju Mat- jažu«, 5 kipov, 21 plaket v različnem materialu, 3 reliefe.

Tine Kralj, slikar in kipar, 5 olj- natih slik, 2 lesoreza, 7 radirank, 19 ki- pov, 9 plaket.

Marijan Mušič, 2 pastela.

4.

Tam v kopališču pranje letno
Je z milom »ZLATOROG« prijetno,
ko polne pene vse so banje,
č'lo dame kukajo skozi špranje.

Nadaljevanje sledi.

Damjan Sražnjak, 1 akvarel in 2 pastela.

Luis Spazzapan, 1 akvarel 5 ilustracij.

Fran Zupan, 15 akvarelov.

Seznam še ni popoln, ker je pričakovati, da se še navedeni umetnikom pridružijo nekateri drugi člani »Kluba mladih«. Nedvomno bo to najzanimivejša umetniška razstava v Mariboru. Na dosedanjih razstavah so stale najmlajše smeri v ozadju, kolikor so sploh prišle do izraza. Razstava »Kluba mladih« nosi vseskozi obležje mlade, revolucionarne umetnosti, ki jo nekateri esteti strastno odklanjajo. Vsakomur bo dana prilika, da spozna izraz in smisljenost te umetnosti na umotvorih njenih slovenskih zastopnikov.

»Klub mladih« je priredil prvo razstavo v Ljubljani in je vzbudil veliko pozornost med občinstvom in med kritiki. Vsekakor je treba pozdraviti intencijo ljubljanskega »Kluba mladih«, da tudi mariborsko občinstvo seznani z mlado slovensko umetnostjo.

Stoletnica smrti lorda Byrona.

Grčija se pripravlja, da skupaj z Angleži proslavi stoletnico smrti lorda George Noel Gordon Byrona, največjega angleškega pesnika 19. stoletja, ki je umrl dne 10. aprila 1824 v Missolonghi na Grškem. Proslave se bodo sile v Missolonghi in v Atenah in bodo trajale do 18. aprila. Ko bo govoril pred Byronovim spomenikom grški ministrijski predsednik Papanastasion. Byronu bodo odkrili nov spomenik v bližini Lysicratovega v Atenah. Atenskih proslav se udeležijo najodličnejši predstavitelji angleškega, francoskega in seveda tudi grškega literarnega in znanstvenega sveta.

Lord Byron je bil svojčas najslavnejši pesnik v Evropi. Njegove pesmi, od katerih omenjamo zlasti »Childe Harold«, »Don Juan«, »Manfred«, »Lara«, »Dr. so imele velik vpliv na romantično literaturo. Tudi najznamenitejši slovanski romantiki se niso mogli izogniti vplivu Byronovega pesniškega genija (Puškin, Lermontov, Mickiewicz, Słowacki, Macha, Prešeren, Vraz, Radičević i. dr.). Nobenega pesnika ni vzbujalo toliko srce kot Byrona, nobenega pesmi se niso tako globoko dojmile čitateljev kot njegove. Byron je pač znal ubirati na najtanjše strune svoje dobe; umel je izraziti nje smisljenost in ideale. Bil je tipičen romantik, sin svoje dobe.

Redkokateri pesnik je zapustil za sabo toliko legend kakor Byron. Njegovo življenje je bilo roman, poln burne in napetih dogodkov in doživljajev. Ta lepi, bogati mož iz rodu škotskih kraljev, je kljub svoji skrivljenti nogi ogajal ženska srca od deških let do smrti. Nemiren, nikdar in nikjer zadovoljen, je taval iz dežele v deželo, iščoč novih doživljajev in novega nadziranja svoje Muze.

Lord Byron je bil rojen dne 22. jan. 1788 v Londonu. Šolal se je v raznih evropskih gimnazijah, se navzel znanja in učenosti, za hkrati je pisal pesmi in veščine. Koga je začela domovina dolga pota, se je podal na potovanje. Prepotoval je velik del Evrope in Orienta; prav posebno so ga mikale južne dežele, kjer se je mogel njegov romantičen duh dosita napasti. Iz tega časa potekajo pesnitve »The Giaour«, »The Bride of Abydos«, »The Corsair«, »Lara«, »The siege of Corinth« itd. Medtem se je tudi oženil in kmalu ločil. Njegovi ljubavni skandali so vzbujali angleško javno mnenje in lord poel je moral nabasati kovčke in oditi v izvoljeno. Naselil se je na obali Zepovskega jezera v Švici. Odtod je delal povsod izlete v Italijo, kjer se je v Ravenni zaljubil v Terezijo Guiccioli, col. grofice Gamba. Ta ljubavni roman je dvignil mnogo prahu; celo rimski papež je hotel zanj opravka. Skupaj z grofom Gambi je skoval zaroto; rad se je igral. Bil je nemiren in viharje. Čelade pa je končal nesrečno. Lord se je naposled vega naveličal in je odšel v Grčijo, kjer se je prevar borila za svobodo. S seboj je pripeljal zalogo orožja, zdravil in kirurških priprav; ki je tudi obilno založen z denarjem. V temu razmolu pesnik — romantika se

je posvetil stvari grškega osvobodjenja, videč v njej zadnji cilj svojega nemirnega življenja. Sam je izdeloval bojne načrte. Pridobil si je velikih zaslug za grško svobodo. Medtem pa so v njegovi novi domovini nastajale spletke za spletko in ga zapletale v svoje mreže. Novodobni Grki, mešanica raznih ras, se niso pokazali vredne svojih nekdanjih helenskih prednikov. Byron je bil silno razočaran in pobrt. V tem stanju si je nakopal mrzlico in je dne 10. aprila 1824 izdihnil. Grčija se je ob njegovem mrtvaškem grobu iztreznila in je celih 21 dni žalovala za velikim pokojnikom. Njegovo srce je bilo shranjeno v srebrni škatli in missolongskem mavzoleju, a je 1. 1826 — izginilo brez sledu. Byronovo truplo je dal italijanski grof Pietro Gamba prepeljati v Anglijo, kjer bi ga imeli pokopati med slovitimi Angleži v Westminsterski opatiji, česar pa duhovščina ni dovolila. Naposled so slavnega pesnika položili v vaški cerkvi v Hucknalu pri Newstead Abbey k večnemu počitku.

x Gostovanje ge. Hedvige Debieke. Gostovanje dunajske operne pevke ge. Hedvige Debieke je pokazalo, koliko zanimanja vzbujajo taka gostovanja. Ga. Debieka je nastopila kot Violetta v »Traviati« in kot Mimi v »La Bohème«. Njena bogata igra, združena z izredno milobo in polnostjo njenega glasu je dominirala nad obema predstavama in jima vtisnila nepozabno obeležje. O nje nem gostovanju prinesemo v prihodnji številki strokovno poročilo. Gospe Debieki je občinstvo v četrtek in v petek burno aplaudiralo in jo večkrat klicalo na oder. Prav posebno navdušeno se je poslovalo od nje sinoči. Gostovanje odlične umetnice ostane Mariborčanom v trajnem spominu.

x Zvonimir Košem: Morje. Drama v 4 dejanjih. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Prikupljiva in elegantno opremljena naslovna stran nam kaže sinje morje z barčicami in jadrenicami ter ograjo verande v obmorski vili, kjer se vrši drama. Snov je zajeta iz obmorskega življenja ter sega v globino zakonske tragike, ki sledi razočaranju. Dasi vsakdanji dogodki, se pojavljajo vedno kot novi, ker se kažejo v vsakem slučaju v drugačni obliki. Drama je polna sentenc in napetega dejanja in se čita prav prijetno. Prikladna je za odrasle, ki bodo knjigo z zanimanjem čitali. Ker je knjiga elegantno opremljena, bo okras vsaki knjižnici. Priporočamo jo vsem prijateljem zabavnega čtiva in našim narodnim knjižnicam.

x Kmečke povesti, spisal Florjan (Cvetko) Golar. Druga pomnožena izdaja. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. — Golarjeve kmečke povesti so našemu narodu že dobro znane. Ljudje so jih radi čitali in knjiga je bila hitro prodana, da je izšla sedaj že v drugem nakladu. Naslovno stran je izdelal akademični slikar M. Gaspari, tako da ima druga izdaja tudi svojo novo originalno naslovno stran. Slika nam predstavlja najpopularnejšega kmečkega svetnika, sv. Florjana z golico. Druga izdaja je tudi pomnožena in obsega 11 mičnih zgodbic. Iz našega kmečkega življenja, naslovi: Lovec Klemen. — Lenčica in zmaj. — O hudem kovaču. — Orkovník in sv. Barbara. — Pastirska ljubezen. — Katica in hudič. — V leščevju. — Dve nevesti. — Marjanica. — Pri jelenovi maši. — Svetnik. — Povestice so mične in kratke, kakor jih pač narod najraje čita. Prijateljem zabave in onim, ki se hočejo razveseliti s prijetnim čtivom, knjigo prav toplo priporočamo.

x Slike iz živalstva, spisal Pavel Flere. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Kako rada je čitala mladina Erjavčeva spise iz življenja živali in tudi odrasli so se zabavali ob njih ter jih zelo radi prebirali. Pred kratkim je izdala Učiteljska tiskarna Ewaldovo »Tiho jezero«, ki nam opisuje živali ob jezeru in v jezeru z vsemi podrobnostmi in skrinovitostmi teh živali. Zdaj je izšla podobna knjižica od pisatelja Pavla Flere, ki nas seznani v prav prijetni obliki povesti z življenjem čveteronožcev, tudi onih ki letajo, medveda, krta, čmrlja in raznih golazov. Pisatelj ne opisuje samo življenja teh živali v naših gozdih in krajih, temveč tudi v tujih krajih, v

ameriškem pragozdu in Avstraliji. Knjiga ni samo zabavna, ker se čita kot povest, temveč je tudi poučno znanstvena, ker nam kaže živali in njih življenje, ki je marsikomu še neznano. Poljudno poučne, znanstvene literature nam je dosedaj zelo manjkalo, zato bodo vsi oni, ki ljubijo zabavo, radi segli po knjigi in bo posebno knjižnicam vseh vrst dobrodošla. Knjiga je tako za šolsko mladino, šolodraslo mladino in tudi za odrasle primerna ter jo vsem toplo priporočamo.

Sokolstvo.

Vsi za Sokolski dom v Mariboru.

Ni ga društva, ki bi uživalo toliko simpatij in ki bi imelo toliko vpliva na kulturni razvoj celega naroda kakor »Sokol«. Ni namen teh vrstic govoriti o vrtilah, zaslugah in potrebah Sokola. — Edino, na kar bi radi opozorili vse člane in prijatelja Sokola, je dejstvo in pikra resnica, da ta velikanska organizacija še danes nima svoje strehe, svoje telovadnice. Na stošine je otrok in odrasle mladine, zabiti ne smemo tudi mladih mož in starejših gospodov, ki redno telovadijo v telovadnicah in to povsod, kjer le dobe prostore.

Znano pa je dejstvo, da se vsako društvo krepkeje in živeje razvija, lažje vzdrži vsak naval, če je gospod pod svojo streho. Kranjsko društvo naravnost tekmujejo s sokolskimi domovi. Po večini so to krasno moderne stavbe, preračunljene za vse potrebščine, kakor igre, veselice, zborovanja in telovadnice. —

Kakor povsod, smo na Štajerskem tudi v tem oziru daleč zaostali. Danes imamo samo en pravi Sokolski dom in sicer v Središču. Niti največje društvo, oziroma materno društvo mariborske sokolske župe v Mariboru ga nima. — Treba je toraj, da se tudi v tem oziru začne z resnim delom.

»Kamen do kamna palača« se pravi. Nimamo mecenov, ki bi nam s težkimi tisočaki pomagali do doma. Bodimo pa pa zadovoljni z manjšimi številkami, ki tudi dajo tisočake. Vsako zborovanje, veselico, gostijo, vesel sestanek, razgredo družbo se naj porabi za pobiranje v to svrhu, in tudi Maribor se bo ponášal, če že ne letos, pa vsaj v doglednem času s svojim domom. Treba je le resne volje, dela, delavnih rok in marljivih ter zavednih ljudi.

Te naše vrstice naj veljajo kot prvi apel vsem onim prijateljem, h katerim bodo v bodočih dneh prihajali zaupniki Sokola in za Sokol. dom v Mariboru pobirali prispevke na posebnih polah. — Vsak dar se sprejme hvaležno, vsak bo izročen svojemu namenu. Pregovor pravi: »Kdor rad da, takoj da ter dvakrat da.«

o Načelstvo Kola jahačev prosi svoje člane, da se udeležijo članskega sestanka, ki je v torek 8. tm. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Na sporedu je razgovor o letošnjih nastopih in ustanovitve sabljaškega tečaja in predavanje br. Kumra o ravnanju s konjem ter načinu konjeniške hoše. Načelstvo pričakuje, da se vsi bratje brezizjemno udeležijo tega važnega sestanka. Zdravo!

o Načelstvo Kola jahačev vabi vse izvršujoče brate, da se odslej pridno udeležujejo vezbanja v jahanju, ki je vsako nedeljo in sicer za že izveštane jahače ob 8. uri, za novince pa ob 9. uri dopoldne. Prijave novincev, ki pa morajo biti člani sokolskega društva, sprejema le še do 13. tm. načelnik br. Novak v Narodnem domu. Člani Kola jahačev se ponovno opozarjajo, da se udeležijo važnega sestanka v torek 8. tm. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. — Zdravo!

o Murska Sobota. Sokolsko društvo v M. Soboti prosi, ako bi kdo daroval ali prodal sledeče knjige: Slovenska zemlja (SI. Matica) II. in III. del in 2 zv. V. dela, dr. Gruden, Zgodovina slov. naroda I., III., IV. in V. zvezek. Za izpopolnitev »Ljubljanskega zvoza« bi rabili sledeče zveke: I. 1917, 12. šte., I. 1918, 9—12. šte., I. 1919, 13. šte. Gotovo ima omenjene knjige kdo, ki jih lahko pogreša, nam pa bodo prav prišle. Društvo ima svojo knjižnico, katero je posetilo v minulemu letu 189 čitateljev, katerim se je izposodilo 2556 knjig tako, da se je vsaka knjiga povprečno 3krat v celoti.

Orjuna.

Orjuna. Studenci poziva članstvo četniške sekcije (akcije), da se zbere v četrtek dne 10. aprila ob 1/8. uri zvečer v vestibulu Narodnega doma. Ker se tiče razgovora redovnih vaj, je udeležba obvezna. Zdravo!

Orjuna. Studenci. Članstvu se naznanja, da so uradne ure tajništva vsak ponedeljek in vsako sredo od 7.—8. ure zvečer v čitalnici Narodni dom. Tam se dobe vse organizacijske informacije, sprejmejo prijave i. dr. — Naznanja se, da so članske izkaznice iz l. 1923 neveljavne. — Članstvo se naproša, da po možnosti v uradnih urah poravnava letošnja letnariino, ker narasajo organizaciji s pobiranjem članarine od hiše do hiše nepotrebne šitnosti in stroški. — Oni člani, ki so na zadnji odborovi seji dobili dovoljenje nabave kroja, naj pridejo po potrebne nakaznice. Zdravo! Mestni odbor.

Objave.

§ Cercle Français. Odbor prosi člane društva, da plačajo članarino za leto 1923 še pred občinim zborom, ki se bo vršil začetkom maja. Članarino sprejema knjižničar ob sredah ob 17. do 19. ure v društveni čitalnici, drž. gimnazija, pritličje na levo.

Izpred sodišča.

Maribor, 2. aprila.

Očitil krivo prisego.

Posesnik Štefan Rezonja v Ivanjcih, okraj Lendava, je dne 25. novembra 1923 očitil Ivanu Gabor, ki je bil v neki sporni zadevi pred okrajnim sodiščem v Lendavi kot stranka zaprisežen, da je krivo prisegel. Žalil je torej pričo o pogledu na službeni posel. Okrožno sodišče ga je obsodilo radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 200 Din. denarne kazni.

Sodnika žalil.

Gostilničar Matevž Nedok v Kapeli, okraj Gornja Radgona, se je dne 8. februarja v gostilni Karbaša v Gornji Radgoni napram gostom o sodniku Habermutu izrazil: »Toti Habermut, ta je ta pravi. Tukaj pijejo cele noči, drugi dan pa pijani sodijo ljudi; to ni nikak red, mi siromaki pa moramo povsod gor plačati.« Nedok, ki je s tem žalil javnega uslužbenca v pogledu na njegov službeni posel, je bil obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 1500 Din. denarne globe.

Sraka.

19-letni delavec Franc Kutnjak v Petrinju na Hrvaškem je dne 24. junija 1923 vdrl v stanovanje Jakoba Trstenjaka v Kamenščaku, okraj Ljutomer. Posrečilo se mu je odnesti 3 m rujavega ševjota, 3 m sukna, 2,75 m črnega ševjota, 3 m podlage, 1,50 m črnega kloba, 1 m platna, 1 m kanafas in 3 m podlage za telovnik in rokave v skupni vrednosti 9000 K. Nadalje je osumljen, da je dne 21. oktobra v družbi tatinskega tovariša ukradel Ivanu Kolanku kolo. — Kutnjak, ki mu očitana dejanja prizna, je bil obsojen radi hudodelstva tatvine na 4 mesece težke ječe.

Tatinski cigan.

Ponoči 27. decembra 1923 je bilo v Črnelovcih okraj Murska Sobota, ukradeni: Ani Simičevi 2 kokoši, vredni 600 K, Janezu Titansu 4 gosi, vredne 1600 K in Francu Sapaču 2 gosi v vrednosti 800 K. Slučaj je nanese, da so pri Sapačevih slišali, da nekdo lovi gosi po dvorišču. Tekli so torej vsi iz hiše. Tat, ki se je spustil v beg, je na begu izpustil 4 gosi, dve last Sapača, in 2 Titanovi ter Simičevo eno kokoš. Orožniki so a retrirali cigana Jožefa Kovača in Ivana Horvata. Na pritisk ciganov iz Vučevasi pa se je zgledil na sodišču v Murski Soboti 46letni cigan Mihael Horvat v Vančevasi, ki je priznal, da je ukradel samo 2 gosi. Pred okrožnim sodiščem je bil obsojen na 5 mesecev težke ječe.

Poskus žepne tatvine.

25-letni ključavničarski pomočnik J. Bračun iz Zagreba, ki je že 3krat radi tatvine predkaznovan, je v noči 7. febr. med vožnjo z vlakom od Pragerskega proti Slov. Bistrici s seboj Antonu Čun-

dru v notranji suknji žep, prijel za listnico in jo vlek iz žepa. Brezdvomno je hotel ukrasti Cundru listnico, v kateri je imel 2600 K gotovine, ni se mu pa posrečilo, ker je Cunder žeparja prijel za roko. Bračun je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Nepošten mesar.

Dne 15. junija 1923 so nakupili na sejmu v Nedelšču in sicer Franc Glaser tri, Ivan Heller enega in Henrik Aita dva konja. Konja so izročili 29-letnemu mesarju Ivanu Filipančiču v Sedlarjevem, okraj Brežice, da jih žene v Radgono, kjer jih naj postavi v hlev gostilne »Österreich«. Da plača carino in drugo, so mu izročili tudi zneske in sicer Glaser 8000 K, Heller 2000 K in Aita 6000 K. Filipančič pa je med potjo prodal Glaserjevega konja, za katerega je dal Glaser 20.000 K. Nadalje je zamenjal Aitova konja za dva stara Semenčičeva iz Loganeš proti doplačilu 80.000 K. Semenčič mu je izročil 4000 K are. Ker pa Aita s to zamenjavo ni bil zadovoljen, se je pogodba razveljavila, vendar pa Semenčič ni dobil od Filipančiča povrnjenih 4000 K. Filipančič prizna, da je pomeveril od Helerja izročil 2000 K, Semenčičevih 4000 K, Glaserjevega konja vrednega 20.000 K in Aitovih 6000 K, taji pa, da bi mu Glaser izročil tudi 8000 K. Obtožen je nadalje, da je de 2. maja 1923 v Gornji Radgoni Fr. Menharta lahko telesu poškodoval v kavarini Janka Čiriga pa razbil iz hudobije nogo od mize. Obsojen je bil na 10 mesecev težke ječe.

Avtomobil sta napadla.

Dne 10. februarja t. l. okrog 1/21. ure se je vračal 26letni strugar Karol Urabič v Studencih v družbi več svojih tovarišev v vinjenem stanu v Maribor. V bližini Wögererjeve tovarne v Lajtersbergu se je pripeljal z avtomobilom šofer Martin Vabič. Iz nagajivosti sta se podala brata Karol in Rudolf Urabič na sredino ceste, tako, da se je šofer moral izogniti popolnoma na desno stran ceste. V tem trenutku pa je že zagnal Karol Urabič v avtomobil kamen, razbil na avtomobilu šipo in zadel šoferja v desno stran obraza. S tem dejanjem je Urabič ogrožal življenje, zdravje in telesno varnost šoferja in na česti se nahajajočih ljudi. Ako bi šofer zgubil vodstvo avtomobila, bi se lahko zgodila največja nesreča. Kar Urabič, ki izjavlja, da ne ve, je li vrzel kamen ali ga ni vrzel, je bil obsojen radi hudodelstva javnega nasilstva na 3 mesece težke ječe.

Socijalna politika.

Zaščita stanovanjskih najemnikov na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem pripravljajo spremembo stanovanjskega zakona, iz katerega podajamo nekaj najzanimivejših točk: Najeminske pogodbe, ki se sklepajo na novo, naj se obravnavajo analogno najemninskim pogodbam glede stanovanj v novih hišah. Ravnotako naj se postopa s stanovanji, ki obsegajo več kakor 3 sobe. Za stanovanja z 2 ali s 3 sobami naj ostane v veljavi stara najemninska zaščita, toda s to omejitvijo, da se v teh slučajih omogoča zvišanju najemnine do 10%. Splošno zvišanje najemnine bo se izvedlo samo pri stanovanjih, ki imajo 5 sob in več. V takih slučajih se naj poveča najemnina do 20% sedaj veljavne najemnine. Seveda se mora upoštevati število oseb v dotičnem stanovanju. — Tako luksuzna stanovanja v bodoče ne bodo deležna zakonske zaščite, kakor hitro se oddajo v najem po času ko stopi v veljavo novi zakon. Od tega določila so pa izvzeta stanovanja družin državnih uradnikov, ki še nadalje uživajo zaščito zakona, neglede na velikost družine in obseg stanovanja.

Dežje okrevališče v Cirkvenici. Ministrstvo za socijalno politiko je otvorilo v Cirkvenici novo okrevališče za otroke, obolele na škrofulozi. Zdravilišče je urejeno za 52 dečkov in 52 deklic.

Gospodarstvo.

g Novosadska blagovna borza 4. aprila. pšenica baška 320—322,5, turščica baška star 230, moka »0« 500, »6« 325, »7« 280.

g Svinjski sejem v Mariboru (4. tm.) Dogon: 500 svinj in 5 koz. Povprečne cene: prasci 5 do 6 tednov stari 150 do 250; 7 do 9 tednov 300 do 350; 3 do 4 mesece 500 do 625; 5 do 7 mesecev 850 do 950; 8 do 10 mesecev 1050 do 1150; eno leto 1400 do 1900 D za komad. Kg. žive teže 17,50 do 20, mrtve teže 33,50 do 27,50 D. Koze 200 do 300 D komad. Kupčija dobra. Prodanih 205 komadov, največ sesnih prascov. Kupci so bili iz Kranjske in Dravske doline.

g Izvožno društvo za dežele republike Češkoslovaške v Pragi, ekspozitura v Ljubljani. »Vozovni spolek pro zeme republike češkoslovenske v Praze« je predal »Čehojugu« v Ljubljani svojo ekspozituro v Ljubljani, katero bo ta trrdka vodila pod gornjim naslovom v lastnih prostorih v palači Ljubljanske kreditne banke.

Razno.

r Bodoča svetovna metropola. Neki angleški publicist pripoveduje, da se lahko s sigurnostjo trdi, da bo Buenos Ayres, glavno mesto republike Argentine, prej nego bo minilo naše stoletje, lahko tekmovalo z Londonom in Parizom, z dosedaj največjima svetovnima metropolama. Mesto šteje danes okrog 2 milijona prebivalcev in se v vsakem pogledu silno razvija. S čudovito brzino rastejo ogromne stavbe. Med najvažnejše zgradbe prošlega leta spada kolodvor Retiro, izstopna postaja centralne argentinske železnice, ki ga prištevajo med največje na celim svetu. Največja in najboljdeniša ulica je Florida, kjer so najlepše trgovine, v prvi vrsti trgovine z dragulji in modnimi predmeti, ki prihajajo iz Evrope. Mesto slovi po svojih klubih, ki so najelegantnejši na celim svetu. Med največjo tamošnjo industrijo spada Jockey klub. Slednji dobiva letno tri četrt milijonov šterlingov samo od kontrole, ki jo vrši nad mnogobrojnimi dirkami in tekmami.

r Konec britja. Pa menda vendar ne, da bi prišli v modo Wodanovi brki. Nasprotno, čisto britje ostane še vedno potreben zakon za gentlemana. Kakor se pa sliši, je angleški športnik Ilman nekaj iznašel, kar boče odvzelo moškimi skrb in trud z britjem. Nova Ilmanova metoda obstoja v tem, da padajo solnčni žarki na zbrušeno prizmo ter onemogočajo rast brk. »Moja iznajdba« pravi Ilmanov obstoji v praktični uporabi znane kozmetične metode, katero so uporabljali damski brivci pri odpravljanju nadležnih las. Nikomur pa ni prišlo na misel, da bi se dalo to tudi za moške brke uporabiti. Po večkratnih poskusih sem prepričan, da se boče dalo britju napraviti konec. Uspelo mi je konstruirati aparat, ki ne enači samo stroja za britje, temveč ga celo presega, — uporaba je popolnoma navadna, in vzame kvečjemu 5—6 minut dela, — med tem ko obsevajo žarki lice, se lahko vse dela, tako da se niti onih 5 minut ne zamudi na delu. Iznašel sem pravzaprav nekaj znanstvenega, ker moja brivska svetilka onemogoči rast brk, ne da bi škodovala koži. Ker jo bom pa skušal še spopolniti, se ni potreba bati brivcem za svoj zaslužek.

Obiskujte

mestni muzej

v Cankarjevi ulici. Odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. Vstopnina 1 dinar.

BERSON

gumijeve pete in podplate

Vam mora Vaš čevljar pribiti na Vaše čevlje, ker s tem si ne samo, da si prihranite denar, si očuvate tudi noge in obuvalo.

706

Julijan Odpadnik.

(Dalje.) (81)

Starec je dvignil pleteni pokrov; iz Jerbasa je pokukala zvezana gos in zagagala, hoteč se osvoboditi pretesnega ležišča.

— He - he - he! — Mar ni čedna žrtev? — se je nasmehnil starec samozavestno. — Čeprav ni mlada in tolsta, pa je vendar gos in za sveto žrtev kakor nalašč. Kakšen sopuh od pečenja! V teh časih mora biti bog vesel, da dobi žrtevno gos. Saj bogovi čislajo gosje pečenke! — je pristavil in zopet lokavo zamižal.

— Ali si že dolgo svečenik? — ga je vprašal Julijan.

— Dolgo, štirideset let, nemara še več! ...

— Je leta deček tvoj sin? — je vprašal Julijan, kažoč na fantka, ki ga je ves čas opazoval pozorno in zamišljeno, kakor da želi uganiti, o čem govori.

— Ne, ni sin. Sam samcat sem — nimam ne otrok in ne sorodnikov. Evforion je moj pomočnik pri bogoslužju.

— Kdo so mu stariši?

— Očeta ne poznam; dvomim, da ga sploh kdo pozna. Mati mu je bila proslula sibilna Diotina, ki je dolga leta živela pri našem templju. Nikoli ni z nikomur govorila, nikdar ni pred moškimi odkrila svojega obličja in je ostala čista ko vestalka. Ko pa je povila otročička, smo se vsi čudom čudili, ne vede, kaj naj rečemo. Stoletni hirofant nam je razložil ...

Gorgij si je tajinstveno polčil prst na usta in povedal Julijanu na uho, kakor da bi hotel zamolčati pred fantkom: al je, da otrok ni človeški sin.

temveč je sad boga, ki se je ponoči skrivoma spustil k sibili, ko je spala v templju. — Ali ga vidiš, kako zal je?

— Mutec da je božji sin? — se je začudil Julijan.

— Zakaj pa ne? — je odvrnil Gorgij. — Celo prav je tako! V takih časih kot so današnji, bi sin boga in prerokinje umrl od žalosti, če ne bi bil gluhošem. Pogledaj ga, kako je bled in šibek ...

— Kdo ve? — je zašepetal Julijan in se tožno nasmehnil. — nemara je res, kar pravi, starec; dandanašnji je pre-roku bolje, če je mutast ...

Tedaj pa je deček stopil k Julijanu, ga urno prijel za roko in ozrvši se v tujčev obraz z globokim in čudnim pogledom, poljubil carjevo desnico.

Julijan je vzdrltel.

— Sinko moj! — je nadaljeval starec, smehljajoč se slovesno in veselo, — naj se ti usmilijo Olimpi! — vidim, da si dober človek. Moj deček se nikoli ne laska zločestim in nepoštenim ljudem. Pred menih beži kakor pred kugo. Zdi se mi, da deček vidi in sliši bolj nego midva, toda ne more ničesar reči. Zgodilo se je, da sem ga zasačil v templju, cele ure je sedel sam samcat pred Apolonovim kipom in zrl vanj, kakor bi se bil pomenkoval z bogom.

Evferionov obraz se je zmračil: tiho je stopil proč od njiju.

Gorgij se je srdito udaril po goli pleši, kakor da se je nečesa spomnil in je velel:

— Oh, dovolj sva si brusila jezike. Solnce je že visoko. Čas je, da žrtvujeva. Kar pojdiva!

— Počakaj malce, starec — je odvrnil Julijan — še nekaj sem te hotel vprašati: ali si že slišal, da namerava Avgust Julijan obnoviti češčenje starodavnih bogov?

— Kako da ne bi slišal! — je svečenik zmajal z glavo in zamahnil z roko. — Kaj pa hoče, revež. Iz vsega tega ne bo nič. Neumnost. Pravim ti: končano je.

— Saj vendar veruješ v bogove — mu je odgovoril Julijan — pa mi odgovori: ali je mogoče, da bi bogovi zapustili ljudi na veke?

Starec je težko vzdihnil in spustil glavo.

— Sinko moj, — je dejal čez nekaj časa — mlad si še, dasi ti že med kodri poganjajo sivi lasje in se ti v čelo zajedajo gube. Tiste dni, ko so moji sivi lasje bleščali črno in ko so se za mano obračale mlade devojke, se mi je pripetilo tole: Nekoč smo pluli na ladji blizu Tesalije in smo uzrli z morja Olimpi; podnožje in sredino gore je zavrila megla. le sneženi vršaci so moleli kvišku: v lepoti neba in morja mi je Olimp izgledal nedosežen in diven. Pa sem si zamislil: glej, ondi žive bogovi. Glinjivost mi je prožela dušo. Toda z isto ladijo se je vozil neki starec, ki je bil hudo porogljiv in se je nazival epikurejca. Pokazal je na goro in dejal: »Prijetelj, dokaj let je že minulo, odkar so se poltniki povzpeli na vrh Olimpa. Tukaj so spoznali, da se v ničemer ne razlikuje od drugih gora: na vrhunec ne najdeš drugega kot sneg, led in kamen.« Tako je pravil in njegove besede so se mi zarile globoko v srce. Vse življenje sem moral misliti nanje ...

Car se je nasmehnil:

— Starec, tvoja vera je otročja. Ako bi bogov na vrhu Olimpa, zakaj jih ne bi bilo višje — v carstvu večnih Idej, v carstvu duhovne Svetlobe?

Gorgijeva glava je klonila še nižje in starec se je brezupno popraskal po

— Da, da, morda ... Toda navzlic temu je končano. Olimp je prazen!

Julijan ga je premeril molče in začuden:

— Pogledaj, — je nadaljeval Gorgij — zemlja rodi danes toliko slabotnih kolikor groznih ljudi; bogovi se niti ne morejo resno razljutiti nad njimi, marveč se jim le posmehujejo. Se iztrebiti jih ni treba; sami poginijo od bolezni, grehov in skrbi. Bogovom so ljudje postali dolgočasni, zato so odšli ...

— Ali meniš, Gorgij, da je človeški rod obsojen k poginju?

Svečenik je pritrdil.

— O-ho-ho, sinko, — Olimpi naj te rešijo! — Toda glej, vse gre na nič, vse se nagiblje h koncu. Zemlja se stara. Reke teko počasneje. Spomladansko cvetje ne daje več nekdanjega vonja. Nedavno mi je pripovedoval stari pomoščak, da pri Siciliji ne vidiš Etna in tiste morske daljave kot si jo videl nekoč: vzduh je postal gostejši, temnejši, a solnce bolj motno ... Bliza se konec sveta ...

— Povej mi, Gorgij, ali še pomniš boljše čase?

Starec je nagloma oživel. Oči so mu vzplamtele v ognju spominov:

— Bilo je v prvih letih vladanja carja Konstantina, — je začel pripovedovati z očitnim veseljem — ko sem dospel semkaj. Tačas so vsako leto enkrat prirejali velike panegirije Apolonu v čast. Koliko zaljubljenih mladeničev in deklic se je zbiralo v tem logu! Kako je tačas sijala luna, kako so dišale ciprese, kako žgoleli slavčki! Ko so zamrle njihove pesmi, je vzduh kar trepetal od nočnih poljubov in ljubavnih vzdihov, kakor da se leste nevidne peroti ... Kakšni so bili tisti časi!

(Dalje prih.)

Mala oznanila.

Pohišstvo

lastnih izdelkov za spalno in jedilno sobo najceneje v zalogi Sreer in drag, Vetrinjska ul. 2. 106

Najlepše darilo

za vsakega je in ostane knjiga „BABILONSKA UGANKA“. Dobi se v vseh knjigarnah. 612

Na živahnem trgu je gostilna z mesarijo in lepim vrtom, 3 orale travnikov in njiv, brez konkurence, radi preselitve po najnižji ceni na prodaj. Več se izve pri O. Man, Maribor Ob brodu št. 5. 730

Hiša enonadstropna z lepim vrtom v sredini mesta za 215.000 Din na prodaj. Kupec stanovanje takoj na razpolago. Naslov pove uprava „Tabora“. 744

Enodružinska hiša z lepim vrtom in priključki, električno razsvetljava je radi preselitve za 100.000 Din na prodaj. Naslov pove uprava lista. 739

Travniki z njivo 14/2, orala na prodaj. Vpraša se: Eisenhut, Lajtersberg. 746

Starejšo kuharico, pošteno in pridno, katere razume gospodinjstvo in izdelavo vrta, išče župnik na deželi. Naslov v upravi lista. 737

Proda se: Rjuhe, pernica, fini pnh, perje, kuhinjske kredence, mize, stoli, postelje, omare, Vpraša se: Rotovski trg št. 8 L. nadst. levo. 745

Štedilnik, solidno in lepo izdelan se vsled preselitve za 1100 Din takej prodaj. Naslov v upravi lista. 742 5-1

Dobro ohranjeni otroški voziček ceno na prodaj. Vpraša se: Kamniška cesta št. 22. 432

Posamezni pouk v knjigovodstvu, korespondenci in stenografiji daje Kovač, Maribor, Kerkova ulica 6. 656 5-2

Dežne ponjave za vozove in konje, gamaše, nahrbtnike, potne krovčke in torbice, gonilne jermene v vseh širinah i. t. d. priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13. Slomškov trg 6. 346

Strešniški pouk daje Hilda Kovač, Maribor, Kerkova ulica 6. 657 6-2

Josip Karlo
Marija Tomac
zaročena.
Maribor, dne 5. aprila 1924.

Velika 588
pomladanska izbira
modernih gotovih
moških, deških in
otroških oblek, mod-
nih raglanov, usnja-
tih sukenj, gumijevih
plaščev, modnih hlač
po zelo znižanih ce-
nah. Za naročila po
meri velika izbira
angleškega in češke-
ga blaga. Za točno
in moderno izvedbo
jamči
Franc Cverlin
krojaški mojster
Maribor, Aleksandrova cesta 28

PERILO
Dokazano je, da so najboljše
trajne, v največji izbiri in naj-
solidnejših cenah od Din 60
do 350 samo v novi trgovini
B. Veselinović & Ko.
Maribor, Gosposka ulica 26
— Moda zastopana —
128

Pozor! Prodaja čevljev (ročno
delo) po najnižjih cenah. Na-
ročila po meri iz najboljšega
materijala kakor tudi popra-
vila vseh vrst po zelo nizki
ceni in hitro izvršuje. Fr.
Neubauer, čevljar, Go-

Uradnikom, ki so dobro vpe-
ljani v trgovini in industriji,
se nudi dober postranski za-
služek. Ponudbe pod „Dobre
zveze 51“ na Aloma Company,
Ljubljana. 749

Pozor! Ker je moja delavnica
oddaljena od sredine mesta,
naznanjam vsem cenj. odje-
malcem, da izdelujem iz do-
brega materijala nove čevlje
200 %, stare, topl. 100 %
ceneje. Se priporoča J. Dogša.
Mlinska ulica 11. 744

Naznanilo! Dne 6. in 13. aprila
tl. se radi bolezn. v Rodnem-
vrhu (Haloz) železniška po-
staja Ptuj prejšnje Kofler ozir.
Klampferjeve posestve obsto-
ječe in prvovrstnega vinogra-
da, sadonosnika, gozda, trav-
nika, gosposke hiše, 3 vini-
čarskih hiš, kleti, stiskalnice
i. t. d. v manjših ali večjih
kosih pod zelo ugodnimi po-
goji prodaj. Rodovitna dežela.
Ogleda sena lica mesta izplača.
736 3-1

Moderno in higijensko ure-
jeni brivski saloni Fr. Novak,
Aleksandrova cesta 22, se cenj.
obširno priporoča, prvovrstna
postrežba, gg. gostom in abo-
nentom na razpolago predalnik
za lastne brivno orodje. Urad-
nikom in podaradnikom v
predplačilu popust. 2632 50-40

Otroška železna lakirana
postelja dobro ohranjena po
ceni na prodaj. Ponedelak.
Zrinskega trg 6. 620 2-3

Reduciran politični uradnik,
vešč slov., nemšk. in italj.
jezika, cirilice in strojepisja —
išče primerne službe. Naslov
pove uprava „Tabora“. 727

Majerja z večjo delovno dru-
žino v večje poselstvo, primer-
ski begunci prednost, sprejme
Naslov pove uprava lista. 726

Čebela. Lepe krasne male pa-
vilončke s čebelami, posamez-
ne panje, stiskalnico za umetne
panje 25x25 in več praznih
panjev odda A. Siferer,
Laporje. 431

Vinotoč
pod vejo Jeriča
v Lajtersbergu
zopet odprt.

Urška, al' že veš
da je dobil
A. VICEL, MARIBOR
Glavni trg št. 5
emažirano težko posodo znamke
„Goliath“ in lažje vrste, češko-
slovaškega proizvoda, pločvi-
nasto in lito posodo, porcelana-
sto, kameninasto in stekleno ro-
bo, najboljše vrste. Vse kupuje
prijem; zato hiti, da ne za-
mudiš. 40-4

KLUB-BAR
1.-15. aprila
Arabela Fihis
zamorski valček.
J. R. Quedlovski
ukrajinski plesi.
Carancitas
ekskotni plesi.
Pips and Pops
ekskentričarja.
Anita Dolores
Lepa Petrovič
Vstop prost. Začetek ob 22. uri.
Na glasovirju Pepo Winterhalter.
306

MOTORNO KOLO

znamka „Lomus“ skoraj novi model 1922
se prav ugodno prodaja.
Na ogled in informacije daje Karl Sinkovič,
mehanikar, Grajska ulica št. 2 (v Gradu).

Opekarna v Lajtersbergu pri Mariboru

odda promptno in po ceni solidnim kupcem večjo
množino zidne opeke, piberjevih repov, strešne
zarezne opeke, dvorezne strešne opeke prve in
druge kakovosti. — Jako ugodna odplačila po do-
govoru. 625

Iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova 13 Telefon 207 Slomškov trg 6

Usnjate torbice in kovčke za potovanje v vseh veličinah,
kakor tudi spise in damske torbice, listnice, tobačnice itd.
Nahrtniki za šolarje, planince itd. Usnjate gamaše. Ovrta-
niki, nagobčniki, biči in vrvice za pse, gobe, kožice in ščet-
ke za kožice prti. Dežne ponjave (plahte) za vozove in
konje v vseh velikostih. Razni okovi za konjske opreme v
nikelnju, medu, poniklovano ali črno lakovano. Gonilni jer-
meni iz la usnja, kakor tudi šivalni in vezalni jermeni.

Vsa v jermenar., sedlar. in torbarsko stroko
spadajoča popravila se sprejmejo in po mož-
nosti hitro izvršijo. 715

Klobuke, čepice

najnovejša oblika od 30 D naprej
ter perilo, samovoznice, čevlje, dežne plašče
itd. po najsolidnejših cenah nudi

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2. 3

Krasno pohišstvo
Železno pohišstvo
Tapetn. pohišstvo
Pisarn. pohišstvo
Posteljno oprava
Preproge
Zavase
Blago za pohišstvo
Posteljno perje
po izvanredno nizkih ce-
nah v zalogi pohišstva

Karol Preis
Maribor
Gosposka ulica št. 20
(Pirchova hiša)
Svoboden ogled
Ceniki brezplačni

Edino le električni
BRZOVAR
in
POTAPLJALNIK
patenti p.
HEUREKA

dasta v momentu vrelo.
vročo ali mlačno vodo.
Dobivajo se pri lastniku
M. Nerat, Slovenska ul. 12
kjer se vidijo tudi vsi apa-
rati v funkciji. 20-12-356

Dürkopp - auto

16-18, 4 cilindre, vsak čas pri-
pravljen za vožnjo, z gumijevi
obroči, dobro opremljen,
ceno na prodaj.

Pojaznila daje iz prijaznosti Jos.
Baumeister, Aleksandrova
cesta 20. 725

Halo! kam? - v kavarno ZIGART

od danes naprej dnevno KON-
CERT. Igra priljubljena salo-
nska godba. Cene se ne po-
višajo. 716

Prizna

no dobre gumi pete so „Eter-
na“ ki so zato ker se zanje ne
dela drage kričeče reklame iz-
datno cenejše. Zaloga na do-
bilo in na drobno pri

Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska 26. 2596

Automobil

osebni, 6 sedeži, 4.5
PS, v dobrem stanju se
proda za 35.000 Din. 726

Garaža Völker, Kersnikova ul. 1

Perhavec & Valjak

Tovarna za izdelovanje likerjev, desertnih vin in
slupov, d. z. o. z.

Maribor

Izdelujemo točasno:

Chartreuse
Benediktinec
Alaš-kimovec
Jajči konjak
Vanilija
Grenčak (želodčni liker)
Vermouth
Marsala
Marsaletta
Malinov sok
Punč Rum

Naši likerji, fina vina in sirupi so samo pristni,
prvo vrstni izdelki, iz najfinjših zelišč izdelani
in prekašajo vsako tu- in inozemsko konkurenco

ZAHTEVAJTE NAS CENIK! 684

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D. V LJUBLJANI

prodaja premog iz

SLOVENSKIM PREM OG OVNIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah
premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za in-
dustrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREM OG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češko-slo-
vaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo,
kovski premog, črni premog in brikete

11-3 Naslov: 385

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D. V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta 15/II.

Spargelnove sadike

vseh najboljših vrst kakor Schneekopf, Braunschweiger
in Erfurter ima prav močno ukoreninjene na prodaj.
Mihael Kovačič, posestnik, sv. Peter niže Maribora.

Zahtevajte povsod „TABOR“!

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljske
Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk
litografija in zalozba Mariborske tiskarne d. d. Ma-
ribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega
se ozemlje, na katerem bivaajo Slovenci, ter je na-
menjen predvsem šolski mladini. Cena zemljevida
v štirih barvah Din 9.—, isti zemljevid v osmih bar-
vah Din 10.—.

Naročaje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

KNJIGOVEZNIKA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJŠE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠKA SOLIDNA! CENE ZMERNE!